

דברי תורה

שנת תשע"ז • גליון י"ח • בא

שיעור בענייני ימי השובבי"ם
שנת תשע"ז לפ"ק
שיעור בספר מסילת ישרים
שיעור ה' (ב)
פנינים

דברי תורה
אצל שמחת השבע ברכות
בשמחת נישואי בת רבינו שליט"א
שנת תשס"ט לפ"ק

מדור משפחת שענבערגער

שיעור בענייני ימי השובבי"ם

פרשת שמות

בעיר בני ברק יצ"ו – שנת תשע"ז לפ"ק

קדושת הברית נמשכת מבחי' עצות דקדושה שלמעלה מן השכל, ועי"ז זוכים לכבוד כנכון

א.

שמירת הברית מצד יקרות כח היצירה מביא
לידי כבוד, היפך בזיון העבדות

הנה ימי השובבי"ם אשר בהם קוראים בתורה את פרשיות יציאת מצרים, הינם מסוגלים לתיקון פגם הברית, והיינו כנודע כי ס' ריבוא יוצאי מצרים היו גלגולים של דור המבול, ודור המבול היו גם הם גלגולים של הניצו' שיצאו מאדם הראשון בק"ל השנים שפרש מאשתו, ואשר אזי נכשל אדם הראשון בחטא הידוע, ולכך הוצרכו נשמות אלו לעבור זיכרון ותיקון, וחלק גדול מזיכרון זה בא ע"י שעבוד מצרים. ומהאי טעמא נמי גזר עליהם פרעה גזרת "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו" (שמות א', כג), שהרי בנים אלו היו נשמות של דור המבול, והם הוצרכו לעבור את עונש המבול, וההשלכה ליאור הינה מעין עונש המבול. וכן נמי כלליות ענין העבדות, ענין "עבדים היינו לפרעה במצרים" (דברים ו', כא), הי"ז נמשך מפגם הברית, וכדחזינו במעשה חם בן נח לאחר המבול, דעל כך אמר לו נח, "ארור כנען, עבד עבדים יהיה לאחיו" (גנאטיט ט, כט). ולעומת זאת היציאה מעבדות מצרים היינו תיקון פגם הברית, ותיקון הפגם של אדם הראשון שהביא לידי שעבוד זה.

וביאור הענין הוא, דהנה העבר הינו בריה בזויה, היפך מעלת האדם שהוא מכובד, ולכך מברכים בכל יום ברכות

שלא עשני עבד', ובזיון זה אכן נמשך מפגם הברית המביא לידי עבדות כנ"ל, ולעומת זאת קדושת הברית היא הגורמת לאדם שיהא איש מכובד, והיינו מכיון שכח הברית שהוא כח ההולדה דקדושה הוא כח יקר ביותר, ומי שיש לו כח זה נמשך לו עי"ז יקר וכבוד, וכדחזינו כי התורה ציותה לבן שיכבד את אביו, דמאחר שאביו הולידו לכך הדין נותן לכבדו. וכבוד זה בא עד כדי שעל כך אמרו חז"ל (קידושין ל:), הווה הכתוב כבוד אב ואם לכבוד המקום, דע"י כח ההולדה נעשה האדם שותף עם הקב"ה במעשה בראשית, ומעשה בראשית הרי הוא בבחי' "כבוד אלקים הסתר דבר" (משלי כה, ג; נר"י ט, א), דכשברא הקב"ה את כל הבריה כולה הי"ז נחשב כי הוא ית' עסק בכבודו, ונודע נמי כי לכך נאמרו ל"ב פעמים שם אלקים במעשה בראשית, כמנין כבוד, וכבוד זה שנתגלה במעשה בראשית הוא כח היצירה, והי"ז כח ההולדה שבאדם הוא כח היצירה שבו אשר הכבוד נאה לו ביותר, ועי"ז נעשה האדם כשותף עם הקב"ה במעשה בראשית, ולכך צריך לכבד את בעל כח זה, ומהאי טעמא הווה הכתוב את כבודם לכבוד המקום. ומעתה הנה שומר הברית שנוהר בכח זה לכבודו, והוא שומר על יקרות כח זה שלא להוציאו לבטלה, הוא זה שנעשה בעצמו לאיש מכובד, ועליה כתיב "וכבוד ודור תעטרהו" (מסילס מ, ו), היפך העבדות. ולעומת זאת המבזה את כח ההולדה, והוא פוגם בו להשתמש עמו לבטלה, ועי"ז נעשה כח זה שבו כענין

א, ו), ונמצא כי הרגליים העומדים תחת הפרסה הם בבחי' המים התחתונים, ואשר בפשטות הדברים אין כבוד ה' ניכר בהם, והשכל אינו נמשך שם, ויש בו אחיזה של כח הנחש והתאוות, ולכך אכן מכונים מים אלו בשם מים בוכים (מקו"ז יט:), וכתב בספה"ק נועם אלימלך (לך לך ד"ה א"י לך לך סג), ד'בוכים' חסר וא"ו נוט' "ב'רוך כבוד י' מ'מקומו" (יחזקאל ג, יג), והיינו אשר עומק בכיית המים התחתונים באה על רצונם להשיג איה מקום כבודו, אגן בעינין למיהוי קדם מלכא (מקו"ז סג), ומאחר שאין ניכר בהם כבוד ה', לכך הינם בוכים ואומרים "ברוך כבוד ה' ממקומו", דכבוד ה' מבורך בכל מקום שהוא, ורצונם להשיגו. וכמו"כ שורש כל בכייה הוא על מקום שאין בו חיים, כענין בכייה על המת, לעומת מה ששורש השמחה נמשך מן החיים, והרי נתבאר כי על החלק שלמטה מן הפרסה נאמר "רגליה יורדות מות", והוא הנותנת נמי לכך שהמים התחתונים מכונים בשם מים בוכים, מאחר שהם עומדים במקום המיתה.

אמנם לאידך גיסא נודע נמי כי שני הרגליים הם בבחי' מידות נצח והוד (מקו"ז יז, י), ואשר ממידות אלו נמשכת יניקת הנביאים (סג ז), וכמו"כ מכוונות מידות אלו כנגד משה ואהרן (זו"ק ס"א לא:), ואשר כל יציאת מצרים באה ע"י משה ואהרן. ועניינו הוא, דהנה כדרך שישנו שכל דעלמא המאיר מעל הפרסה, כן ישנו בחי' כח הנבואה שלמעלה מן השכל, והוא מאיר למטה מן הפרסה, ולכך מכונה הנביא בשם "משוגע" (מ"צ ט, יא), דלעומת השגוען דעלמא שהוא רוח שטות שלמטה מן השכל, וממנו נמשכים כל החטאים, וכמאמר חז"ל (סוטה ג), אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות, לעומת זאת ישנו כח המתנגד אל רוח שטות זו, וזהו שכל נעלה בבחי' כח הנבואה היונקת ממידות נצח והוד, והוא מכונה ג"כ בשם שגוען, אמנם זהו מכיון שהוא למעלה מן השכל דעלמא, והמשתדל להכניע את הרוח שטות שלמטה מן השכל זוכה להשיג שכל נעלה זה.

וכח נבואה זה אין המכוון בו רק לנבואה ממש, אלא המכוון הוא ע"ד מאמר הלל הזקן (פסמיס סו), הנח להם לישראל, אם אין נביאים הן, בני נביאים הן, והרי לך כי אפילו מי שאינו נביא ממש יש בו בחי' בני נביאים, והוא ע"ד מאי דאיתא בגמ' (סוטה גג), רגלוהי דבר איניש אינון ערבין ביה, לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה, דאפילו כאשר השכל אינו יודע לאיזה מקום הוא הולך, מ"מ ישנו כח הנבואה ברגליים המוביל את האדם אל המקום שהוא צריך לבוא שם, למעלה מן השכל.

ומעתה הנה בימי השבועיים מתגלה כוחו של משה רבינו שהוא אב לנביאים, ועליה כתיב "לא קם נביא עוד בישראל כמשה" (דברים לד, י), דמשה רבינו הושלך אל היאור, יחד עם כל הנשמות של דור המבול שהושלכו היאורה בגזירת "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו" כנ"ל, והיינו שהם הושלכו אל מקום המים התחתונים, מקום הבזיון, בכדי להביאם לידי מיתה, וכמו"כ הושלך משה רבינו אל נהר נילוס המכונה נהר פישון (בראשית ג, יא; ונרש"י סג), ואשר "פישון" בגימ' מות. ועל

מזולזל, בכך הינו מבזה את עיקר הכבוד שיש לו בעצמו, ומהאי טעמא הינו נעשה עבד שהוא בריה בזויה, ואשר כל מקור העבדות נמשך מפגם הברית.

עיקר הכבוד וכח הנבואה נמשך במקום הבזוי, ע"י התגברות על הרוח שטות שבו, ומכח ההשתוקקות שבו

וביתר עומק, הנה עיקר הכבוד נמשך כלפי דבר שהיה נראה לכאורה כדבר בזוי, ואילו כאשר עומדים על הכח המכובד שבו אזי נמשך בו ביותר ענין כבוד. והנה הרגליים הם לכאורה החלק הבזוי ביותר שבאדם, והכוחות הנמוכים שבו נחשבים בבחי' רגליים, ונמשך זאת מכיון שבאמצע קומת האדם ישנה פרסה המפסקת בין החלק העליון שבו שהוא מקום משכן המח והלב, ואשר מהם נמשך ג"כ כח תנועת הידיים, דהאדם משתמש עם תנועות הידיים בכדי לבטא את עומק ההרגש שיש לו בדיבורים שהוא מדבר, ונמצא כי כח הידיים הוא כח שהשכל משתמש עמו. ולעומת זאת תחת הפרסה הוא מקום הרגליים, והתם אין השכל משפיע את השפעתו, וזהו מקום אחיזת הנחש, וכדכתיב "ואתה תשופנו עקב" (בראשית ג, טו), ולכך נאחזים שם תאוות רעות, והנמשכים אחר תאוות שהם היפך השכל, הינם אנשים בזויים, דאילו החכמים נמשכים אחר השכל, ולהם נאה הכבוד, וכדכתיב "כבוד חכמים ינחלו" (משלי ג, לה), אולם הרגליים העומדים תחת הפרסה, והם אינם נמשכים אחר השכל, הינם נחשבים כמקום הבזוי שבאדם. וכן אמרו חז"ל (שנא כג), "ושפך, וכסה" (ויקרא י, יג), במה ששפך יכסה, שלא יכסנו ברגל, שלא יהו מצות בזויות עליו, והרי לך כי הרגליים הם הוראה על הכוחות הבזויים שבאדם. ומלבד מה שהרגליים נחשבים בבחי' מקום בזוי, עוד הינם נחשבים כמקום המיתה שאין בו חיות, דאילו לגבי השכל כתיב "החכמה תחיה בעליה" (קהל ג, יג), אולם לגבי הרגליים כתיב "רגליה יורדות מות" (משלי ה, ה), והיינו נמי מאחר שיש הפסק בינם לבין השכל המביא לידי חיות.

ומעתה הנה מאחר שנתבאר כי עיקר הכבוד מתגלה דייקא במקום אשר לכאורה אין ניכר בו כבוד ה', וה"נ ע"י ענין היסוד צריך להתגלות במקום הרגליים גופא שכל נעלה ביותר, למעלה מן השכל דעלמא, ועי"ז נמשך התם לא רק סתם כבוד בעלמא, אלא כבוד נעלה ביותר, ואדרבה, במקום זה צריך שיתגלה עיקר כבוד ה'. ואכן מצינו כמה פעמים בנוגע לדברים נעלים, דברים שבקדושה, כי עיקר הכבוד שבהם הוא ברגליים, וכדכתיב לגבי בית המקדש, "מקום רגלי אכבד" (ישעיה ס, יג), וכן ההשתחויה הינה ביטוי לכבוד, דהמשתחוה לזולתו ה"ז מורה כי הוא מכבדו, וכמה פעמים מצינו כתוב "השתחוה להדום רגליו" (מלכים ט, ה; קלג, ז), דע"י שמירת הברית מתגלה כבוד אמיתי במקום הרגליים שבקדושה.

וביאור עניינו הוא, דהנה איתא בזה"ק (מ"צ קסו:), דהפרסה הנ"ל המפסקת באמצע קומת האדם, הינה בבחי' הרקיע המבדיל בין המים העליונים אל המים התחתונים (בראשית

רגלוהי דבר איניש אינן ערבין ביה, לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה. והרי לן כי כח הנבואה שבהליכת הרגליים נוגע אל חיים ומות, וה"ה מצוות התורה שהם בבחי' עצות דקדושה, והוא מדרגת הליכת הרגליים, וכדחזינו כי המצוות מכונים בשם הלכות, בבחי' "הליכות עולם" (פנאק ג, ו; נדע עג.), וה"נ עצות אלו מובילות את האדם לילך בדרך החיים, שהרי השי"ת נתן לאדם את כח הבחירה, ועיקר הבחירה הינה בין חיים למות, וכדכתיב "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב, ואת המות ואת הרע וכו', ובחרת בחיים" (דברים ל, טו), ועל כך באים כל תרי"ג המצוות שהן העצות שבתורה, להוביל את האדם שיילך בדרך החיים, כענין רגלוהי דבר איניש אינן ערבין ביה. ועד"ז איתא בזה"ק (פיק"ז פס.), דנהר פישו"ן נוט' פי שונה הלכות, והוא ענין הליכות עולם שבקדושה, עצות המוליכות בדרך החיים. ואכן הדרך הראשון שנאמר בתורה הוא "דרך עץ החיים" (נלאשית ג, מד), וה"ז מורה על כי תכלית כל הדרכים הוא להביא אל עץ החיים, ועבור תכלית זו באים כל העצות דקדושה, לזכות על ידם לחיים. ונתבאר כי עצות אלו נמשכות מן השכל העליון, שכל המופלא, למעלה מן השכל דעלמא, והוא שכל התורה הנמשך ממקום שממנו באה הנבואה, ושכל זה מוביל את האדם בדרך עץ החיים.

וזהו ג"כ סוד עניי הכבוד אשר על ידם הלכו כלל ישראל במדבר, ונמצא כי עננים אלו הובילו את כלל ישראל בדרך דקדושה, ולכך נקרא שמם ענני הכבוד, דרך זו הוא ההיפך ממש מבזיון, מיניה וביה, ועל ידה זוכים לכבוד. וכמו"כ הסוכה הינה זכר לענני הכבוד (סוכה יא.), ובחג מרצין על המים (פנאית ג.), דאזי מפייסים את המים התחתונים, מים בוכים, שרצונם לידע איה מקום כבודו, ובחג הסוכות מתגלה כי במקום המים התחתונים גופא אפשר לזכות לנבואה, כענין משה רבינו אבי הנביאים שנקרא שמו כן ע"ש "כי מן המים משיתיהו" (שמות ג, י), והיינו מן היאור שהוא מן המים התחתונים, וממקום זה נמשך כח הנבואה שהוא שכל עליון, עצות התורה, ואשר על ידם הולך האדם דרך הנכונה, דרך עץ החיים.

התגברות השמחה מתגלה ע"י הרגליים דייקא

ועצות אלו מביאים ג"כ לידי שמחה יתירה, באופן אשר על אף שפשטות הרגשי הלב מתגלים ע"י תנועות הידיים, מ"מ כאשר רגשי הלב עולים על גדותם, ובעיקר במצב של שמחה, ה"ז מתגלה ע"י ריקודי הרגליים דווקא, וכאשר הוא כן ה"ז מורה כי אין זה סתם שמחה בעלמא, אלא שמחה זו בוקעת ועולה. וזהו ענין שמחת בית השואבה אשר משם היו שואבין רוח הקודש (ירושלמי סוכה פ"ה ה"א), והוא זמן הכנעת הרוח שטות של היצר הרע, וכדתנן (סוכה נא.), שהיו מתקנים שם תיקון גדול, בכדי שלא יבואו לידי קלות ראש לגבי שטות זו, וחזינו נמי כי כשבטלו אנשי כנסת הגדולה את היצרא דעבודה זרה, וברצונם היה לבטל גם היצרא דעריות (יומא טז.), ונמצא

כך כתיב ביה במשה רבינו, "ותפתח ותראהו את הנער, והנה נער בוכה" (שמות ג, ו), דהוא בכה יחד עם המים התחתונים שהם מים בוכים, וכנ"ל אשר בתחתונים ישנה התגברות רוח שטות הנמשכת מכח הפרסה המפסקת בינם לבין השכל, וזהו מקום הרגליים שהוא מקום בזוי, ולכך הינם בוכים ואומרים איה מקום כבודו, אנן בעינן למיהוי קדם מלכא. אמנם כאשר ראתה בתיה בת פרעה בכייה זו, כתיב בה "ותאמר מילדי העבריים זה" (ספ), דהנהגה זו אינה ראויה אלא לכלל ישראל הנקראים "עבריים", מלשון עבר ים (שמו"ר ג, ט), שהם עברו את ים סוף, והיינו את מקום המים התחתונים, ובאותה שעה נעשו כולם נביאים, וכמאמר חז"ל (מכילתא נשלם), ראתה שפחה על הים מה שלא ראו ישעיה ויחזקאל, וכן איתא בזה"ק (פ"ג ס.), דבאותה שעה חלה רוח נבואה על כל ישראל, עד שמכח זה היו יכולים כולם כאחד לומר בבת אחת את השירה, וכן כתיב על קריעת ים סוף, "הפך ים ליבשה, בנהר יעברו ברגל, שם נשמח" ב"ו" (פסלים סו, ו), דבאותה שעה בטלה בכיית המים התחתונים, ואדרבה, ממים אלו גופא נמשכה שמחה יתירה. ועכ"פ נמצא כי תחילת עניינו של משה רבינו ראש הנביאים מיוסד על בכייה זו הבאה על התגברות הרוח שטות, ועל ההשתוקקות של "איה מקום כבודו", ומכח זה זוכים לשכל נעלה ביותר שבבחי' כח נבואה.

ב.

העצות דקדושה בבחי' כח נבואה, כח התגברות על היצירה

והנה מדרגה זו של נבואה אשר על ידה אפשר להתגבר על הרוח שטות שלמטה מן השכל, אין המכוון בה רק כפי המובן בפשוטו, דהנביא מתנבא בשם ה', ועל כך נימא כי משה רבינו הוא אב לנביאים, אלא גם כל המצוות הכתובות בתורת משה הינם בבחי' עצות, וכדאיתא בזה"ק (פ"ג פנא), שית מאה ותלת עשר זיני עיטא יהיב אורייתא לבר נש למיהוי שלים במאריה, ואלו הן עצות לבוא לידי אמונה והכרת אלקות. והעצות נחשבים גם הם בבחי' רגליים, וכדכתיב "צא אתה וכל העם אשר ברגליך" (שמות יא, ט), ופירש"י, "אשר ברגליך" ההולכים אחר עצתך. והיינו מכיון שהעצות נמשכות מן הכליות, דכליות יועצות (נרמט סא.), והכליות הם בבחי' פנימיות נצח והוד, לעומת הרגליים שהם בבחי' חיצוניות נצח והוד.

ועניינו הוא, דהנה מה שמצינו כח נבואה ברגליים, דרגלוהי דבר איניש אינן ערבין ביה, לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה, נאמר זאת בגמ' לגבי מעשה של היפך החיים, דהנהו תרתי כושאי דהוו קיימי קמי שלמה, יומא חד חזייה למלאך המות דהוה קא עציב, אמר ליה אמאי עציבת, אמר ליה דקא בעו מינאי הני תרתי כושאי דיתבי הכא. מסרינהו לשעירים, שדרינהו למחוזא דלוז, כי מטו למחוזא דלוז שכיבו, למחר חזיא מלאך המות דהוה קבדח, אמר ליה אמאי בדיחת, אמר ליה באתר דבעו מינאי תמן שדרינהו. מיד פתח שלמה ואמר,

גם בעיני נחשב הדבר לפלא, דכח ההתגברות על היצר הרע נמשך ממקום של פלא העליון.

ונודע כי כל דבר הנמשך ממקום של פלא, למעלה מן השכל, ה"ז נחשב בכלליות בבחי' אור מקיף שהוא אור עליון שלמעלה מהשגת השכל, וחג הסוכות שהוא זכר לעניי הכבוד אכן הוא בבחי' אורות מקיפים, אמנם אע"פ שכל עליון זה הוא עתה למעלה מן השכל, מ"מ עתידים לבוא בו לידי השגה, דהאדם צריך לילך ולהתעלות ממדרגה למדרגה, עד כי האור שהיה נחשב לפניו עד עתה כאור מקיף, יתהפך להיות בבחי' אור פנימי שיש לו השגה בו, ואזי הינו זוכה לאור מקיף נעלה יותר. ועבור כך צריך האדם להיות נמשך בכל עת אחר אור נעלה זה שלמעלה מהשגתו, וכענין שנמשכו כלל ישראל אחר עניי הכבוד, ועי"ז יבוא להתעלות ממדרגה למדרגה, ולבוא לידי השגה באור זה, דהתשוקה שיש לכלל ישראל להתקרב אל הקב"ה מעורר בהם את שכל זה שבבחי' אור מקיף, וכל אור מקיף הוא בבחי' שם אהי"ה, לשון עתיד, דלעת עתה ה"ז עדיין בהעלם, אמנם זמין אנא לאתגליא. ועל כך נאמר ביציאת מצרים "אהיה אשר אהיה" (שמות ג, יד), "אהיה" היינו מדרגה אחת של אורות מקיפים שעתידיים לבוא לידי השגה, "אשר אהיה" היינו להורות כי עדיין ישנה מדרגה למעלה ממנו, דאחר שמתגלה אור מקיף זה זוכים אל אור מקיף נעלה יותר כנ"ל, וכך הולך האדם בתמידות ממדרגה למדרגה, דהאור המקיף של מדרגה זו נעשית אצלו כאור פנימי, ועתה הינו זוכה לאור מקיף חדש, וכן הוא לעולם, דזהו הליכה שאין לה סוף.

השגת חכמה סתימאה ע"י שממית עצמו על דברי תורה לעורר העצות שלמעלה מהשכל

ושורש ענין אורות מקיפים שהם אורות נעלים שלמעלה מהשגה, ה"ז בבחי' מוחא סתימאה, שהוא בחי' שכל שלמעלה מהשגה, [ואע"פ שהמוחא סתימאה אינה אותו הענין ממש של אור מקיף, מ"מ מח זה הוא שורש האורות מקיפים]. וכמו"כ דרך עץ החיים הבא ע"י התורה והמצוות מושרש גם הוא בשורש זה, ועל כך נאמר בפרשת פרה אדומה "זאת חוקת התורה" (צמדנר יט, ג), דהנה מצוה זו הינה חוק בלי טעם, בבחי' מוחא סתימאה שאין לשכל השגה בו, אמנם חוק זה נמשך באמת מן המקום של תחיית המתים, שהרי פרה אדומה מטהרת מטומאת מת, והיינו בהכרח מכיון שטהרה זו נמשכת ממקור החיים, ומכח זה אפשר לה לטהר מטומאת מת, ומדרגת חיים כנכון היינו המשכת חיים אל מקום המיתה גופא, אל הרגליים שנאמר בהו "רגליה יורדות מות", וכענין קריעת ים סוף שנאמר בו "בנהר יעברו ברג"ל", דאזי נמשך חיות אל הרגליים שהם בבחי' מות, ובאותה שעה כתיב "אז ישיר משה ובני ישראל" (שמות טו, ט), ודרשו חז"ל (סנהדרין פ"ב, כ"א) רמז לתחיית המתים מן התורה. ונקו' זו שלמעלה מן השכל אשר זהו ענין מצות פרה אדומה ה"ז מונח בעצם בכל המצוות כולן, וכנודע כי כל המצוות כלולים זה בזה, וכלשון ה'לשם יחוד

כי עסקם היה בביטול הרוח שטות של היצר הרע, באותה שעה כתיב "ויעשו כל הקהל השבים מן השבי סוכות וכו'", כי לא עשו מימי ישוע בן נון כן בני ישראל עד היום ההוא" (נממיה מ, י), ודרשו חז"ל (ערכין ל"ג), אפשר בא דוד ולא עשו סוכות, עד שבא עזרא, אלא דבעי רחמי על יצר דעבודה זרה ובטליה, ואגין זכותא עליהו כי סוכה, והרי לן כי הסוכה מורה על ביטול הרוח שטות של היצר הרע. ובאותה שעה של שמחת בית השואבה בחג הסוכות היתה שמחה גדולה ביותר, ועד אשר על כך אמרו חז"ל (ספ), דמי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו, ושמחה זו באה ע"י ריקודי הרגליים, דחסידים ואנשי מעשה היו מרקדין בפניהם (ספ), וריקודין אלו הינם הוראה על כח החיות שברגליים, ואשר הם מובילים את האדם בדרך שעניי הכבוד קבעו, דרך המובילה אל התכלית האמיתית, אל עץ החיים, היפך ענין "רגליה יורדות מות". ופתיחת השער לדרך זו בא בעת קריעת ים סוף, דאזי קבע השי"ת דרך המביאה אל בית המקדש, וכדכתיב בשירת הים, "תביאמו ותטעמו בהר נחלתך" (שמות טו, י), ועד שאמרו "ה' ימלוך לעולם ועד" (שם פסוק י"ט), ועל כך נאמר "הפך ים ליבשה, בנהר יעברו ברגל, שם נשמחה בו", דממקום זה נמשך השמחה הגדולה.

עצות דקדושה בבחי' כח פלא שלמעלה מהשכל, אור מקיף שעתידיים לבוא בו לידי השגה

והנה עצות התורה הינן עצות נפלאות הנמשכות ממקום הנק' פלא שלמעלה מן השכל, וכנ"ל אשר עצות אלו עומדות לעומת התגברות הרוח שטות של היצר הרע שהוא כח של פלא, ואשר השכל דעלמא אינו יכול להתגבר עליו. ועל כך אכן איתא בגמ' (ספ נג), דרש רבי יהודה, לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים, צדיקים נדמה להם כהר גבוה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה, הללו בוכין והללו בוכין, צדיקים בוכין ואומרים, היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה. ורשעים בוכין ואומרים, היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה. ובכיה זו של הצדיקים לעתיד לבוא נמשכת מכח הבכיה שהיתה להם בעולם הזה בהיותם בעלי בחירה, בבחי' הבכיה של המים התחתונים הבאים בטענה, אנן בעינן למיהוי קדם מלכא, ואשר זהו בכיית משה רבינו שנאמר בו "והנה נער בוכה", ומכח זה עוררו הצדיקים כוחות נעלים שלמעלה מן השכל, כוחות הנשמה, ונמשך להם סיעתא דשמיא להתגבר על תוקף היצר הרע, ואלו הם כוחות ועצות נפלאות מאת הקב"ה, ואשר עליהם נאמר "אודה שמך כי עשית פלא, עצות מרחוק אמונה אומן" (שעיה כה, ט). ועל כך מסיק התם בגמ', דאף הקב"ה תמה יחד עם הצדיקים, שנאמר "כה אמר ה' צבאות, כי יפלא בעיני שארית העם הזה בימים ההם, גם בעיני יפלא" (זכריה מ, י), דאם נפלא בעיני שארית העם הזה האין היו יכולים לכבוש את היצר הרע,

עליון מאד, שכל נעלם שאינו מתגלה אלא ע"י צינורות הדיקנא, וממנו נמשך כבוד נעלה יותר אשר על כך נאמר "והדרת פני זקן". וזהו ג"כ ענין מה שאמרו חז"ל (מדרס לא), גדולה מילה שנכתרו עליה י"ג בריתות, כנגד י"ג תיקוני דיקנא, דכל ענין הדיקנא, וענין הכבוד הנמשך ממנו, בבחי' "כבוד חכמים ינחלו", ה"ז נמשך מסוד הברית. ולעומת זאת בחטא העגל כתיב "וימירו את כבוד"ם בתבנית שור אוכל עשב" (מלס קו, ט), והתיקון לחטא העגל הוא ע"י פרה אדומה, והוא השכל המופלא המתגלה ע"י הדיקנא דווקא כנ"ל.

בימי השובבי"ם נמשך סייעתא דשמיא לעורר את העצות המוליכות בדרך עץ החיים

ומעתה הנה בכך מבואר כל ענין ימי השובבי"ם, דבימים אלו ממשיך הקב"ה סייעתא דשמיא הן על מדרגת הבחירה בחיים, והן על ההשתוקקות של המים התחתונים, בחי' "והנה נער בוכה", אנן בעינן למיהוי קדם מלכא, ואדרבה, ככל שמתגבר יותר הרוח שטות של העולם שהוא למטה מן השכל, ושטות זו מתגברת בכוחות גדולים אשר עליהם נאמר "קולות מים רבים אדירים משברי ים" (שס נג, ז), מ"מ צריך לידע כי "אדיר במרום ה'" (סז), דהקב"ה הוא חזק יותר מהם. וכן נמי "אדיר במרום ה'" אכן קאי על מדרגת השערות (שס"ז קנל שנת א'). ועל כך מסיק "עדותיך נאמנו מאד לביתך נאווה קודש" (שס פסוק ה'), "עדותיך" היינו התרי"ג מצוות שהם בבחי' העצות דקדושה, ועצות אלו מובילות את "לביתך נאווה קודש", דכדרך שרגלי האדם אינן ערבין ביה להביאו אל מקום המיתה, כן הוא גם להיפך, דדוד המלך אמר "חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך" (שס קט, נט), ודרשו חז"ל (ויק"ר לה, ב), אמר דוד, רבוש"ע, בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך, והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות. והרי לן כי הרגליים הובילו אותו אל בית המדרש למעלה מן השכל, וזהו בחי' העצות דקדושה שגם הם בבחי' רגליים, ודוד המלך הלך אחר עצות אלו דקדושה. ובימים אלו מתעוררת סייעתא דשמיא לעורר את העצות דקדושה המוליכות את האדם בדרך עץ החיים, ומתעוררת סייעתא דשמיא לשמוע לקול עצות אלו, ולהיכנס לבית המדרש, ועי"ז מתהפך מקום התגברות החיצונים והרוח שטות גופא, ומתגלה כי הטעם למה ברא השי"ת את כח התגברות רוח שטות זו הוא, בכדי שלא יסתפק האדם במדרגת השכל דעלמא, דתכלית בריאתו הינה בכדי שיתגלה בו כוחות נעלים יותר, שכל מופלא שלמעלה מהשגת השכל דעלמא, בבחי' השגת אורות מקיפים, עניינים אשר עליהם נאמר "אהיה אשר אהיה", ואשר לכך צריך להיות האדם תמיד במצב של הליכה מדרגא לדרגא כנ"ל.

וזהו ענין מה שבפרשיות אלו קוראים בתורה מענייני יציאת מצרים, דהקב"ה ברא יצר הרע גדול ביותר, ועלה בידו

שואמרים קודם עשיית מצוה, 'ותרי"ג מצוות הכלולים בה', ושמעתי מראש הישיבה הג"ר גדליה שור זצ"ל, דהנקר' שלמעלה מהבנה שישנה בכל מצוה, זהו נקר' פרה אדומה שבמצוה זו, ופרה אדומה היא סוד החיים, וזהו שכל התורה, שכל נעלה, בבחי' חוק שלמעלה מהשגת השכל דעלמא.

ועל מדרגה זו נאמר "זאת התורה אדם כי ימות באוהל" (נמדנר יט, יד), ודרשו חז"ל (שנת פג:), אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה, דהכח לזכות ולעמוד על השגת שכל מופלא זה של מדרגת התורה שבבחי' פרה אדומה שבכל התורה, ה"ז בא ע"י שהאדם ממית עצמו על דברי תורה, דהרבה פעמים מתגבר היצר הרע בתוקף גדול, ואי אפשר להתגבר עליו ולהכניעו אלא ע"י שימית האדם את עצמו באהלה של תורה, ויעורר עי"ז כוחות עליונים, להמשיך את עצות התורה הנמשכים מבחי' מוחא סתימאה, ועי"ז יעלה בידו להכניע את תוקף היצר הרע. וכגון בענין חטא העגל שהיה נחשב לנסיון קשה ביותר, ומצות פרה אדומה אכן באה לכפר על חטא העגל (נמ"ר יט, ט), ועיקר החטא היה ע"ד הנ"ל, דעל אף שהיצר הרע אכן התגבר עליהם ביותר, והנסיון היה קשה ביותר, בבחי' רוח שטות שאינה רוצה להיכנע למרות השכל, אמנם על כך היה להם לעורר כוחות נעלים יותר, להמשיך עצות מופלאות שלמעלה מהשגת השכל, והיינו עצות התרי"ג מצוות הפועלים ע"ד סגולת התורה, ועי"ז יהא בידם להכניע את רוח שטות זו, ועל כך נאמר "צדיק באמונתו יחיה" (מקוק ג, ד). והיינו דכתיב בפרשת פרה אדומה המכפרת על חטא העגל, "זאת התורה אדם כי ימות באוהל", נקט קרא "אהל" המורה על אור מקיף, וכענין הסוכה שהינה בבחי' אור מקיף, והממית עצמו על דברי תורה זוכה אל מדרגת אור זה, ואל מדרגת חיים נעלים אלו.

עיקר הכבוד נמשך ע"י הדיקנא שבבחי' חכמה סתימאה

וחכמה זו שבבחי' מוחא סתימאה מכונה בזוה"ק בשם טלא דברולחא (מ"ז ספד"ל קעו:), והיינו טל של תחייה אשר ממנו נמשך תחיית המתים, וגילוי חכמה זו בא ע"י הדיקנא קדישא, בבחי' זקן נוט' זה קנה חכמה (קידושין לז:), דשערות הזקן הם צינורות דקות אשר על ידם מתגלה שכל מופלא שאי אפשר לגלותו להדיא, וכן כתב האריז"ל (ע"מ ש"ט פ"ג), דהסריס שאין לו זקן היינו מאחר שמדרגת הזקן תלוי ביסוד, וכנ"ל אשר חכמה סתימאה זו מאירה במקום שלמטה מן הפרסה. והדיקנא הרי הוא ענין כבוד, וכדכתיב "והדרת פני זקן" (ויקרא יט, לז), וה"נ העומד על חכמה נפלאה זו שלמעלה מן השכל דעלמא הוא הזוכה לכבוד כנכון, בבחי' "כבוד חכמים ינחלו", והיינו כנ"ל אשר ישנו כבוד דעלמא הנמשך מחכמת השכל הפשוט, אמנם עיקר הכבוד נמשך דייקא ממקום הבזוי של עבדות, דהתם גופא מתעורר שכל נעלה, שכל פלא, בבחי' "עצות מרחוק", ואשר שורש עצות אלו, ושכל זה, הוא מן החכמה סתימאה שלמעלה מן השכל דעלמא, והוא שכל

ענייני ימי השובבי"ם - פרשת שמות

הרע, וזהו הפלא של נסי יציאת מצרים, דהכחות המופלאים שבאדם הם כוחות הנסים שבו, וכל זה הוא חלק מענין יציאת מצרים, ופרשיות אלו מסוגלים לעורר אצל כל פרט ופרט את כוחות נעלים אלו שבו, כוחות מופלאים, כוחות הנסים שבנפש, ואשר ע"י כוחות אלו נגאל האדם ממצרים, בבחי' ממצרים גאלתנו, מהתגברות המים התחתונים, ועי"ז הינו נעשה מרכבה לכבוד ה', ומכח זה נזכה שימלא כבוד ה' את כל הארץ ברחמים בב"א.

להכשיל את אדם הראשון, ואת אנשי דור המבול, ובאותה שעה התגברו כוחות המיתה שברגליים, אמנם סוד יציאת מצרים הוא היציאה מעבדות לחירות, להתעלות מעל כל הכוחות הבזויים ורוח השטות שהאדם נמשך אחריהם, ואשר עי"ז הינו נעשה לבזוי כעבד, ואילו ע"י היציאה לחירות מכוחות אלו מתהפך בזיון זה עד שהאדם זוכה לכבוד דקדושה, בבחי' "וכבוד והדר תעטרהו", והוא נעשה מרכבה לכבוד ה', לגלות את כבוד שמים בעולם. ועל כך נאמר "גם בעיני יפלא", דהקב"ה בעצמו מתפלא על כך שיכול האדם להתגבר על תוקף זה של היצר

תוכן השיעור:

מתפשט הרגש הלב עד הרגליים בריקודין דווקא. ענין שמחת בית השואבה שתקנו תיקון גדול, ומשם שואבין רוח"ק / שכל עליון שלמעלה מהשגה בבחי' אור מקיף, שם אהי"ה, זמין אנא לאתגליא, דנצרך השתוקקות לגילוי אור זה, ואזי זוכים לאור מקיף נעלה יותר, "אהיה אשר אהיה", עד אי"ס / שורש בחי' העצות שבמצוות בחוק פרה אדומה שלמעלה מהשכל, המשכת החיים אל מקום המיתה בבחי' תחיית המתים, טהרה מטומאת מת / התגברות על תוקף היצה"ר ע"י שממית עצמו על דב"ת לעורר את השגת שכל המופלא שבה / חכמה סתימאה מתגלית ע"י הדיקנא המביא לידי כבוד, והוא תלוי בקדושת הברית / בימי השובבי"ם מתעורר סייעתא דשמיא לבחור בחיים, להשתוקק איה מקום כבודו, להתגבר על קולות מים רבים אדירים של היצה"ר, כח הרגלין דקדושה המוליכות לבית המדרש / נסי יציאת מצרים - גילוי כוחות המופלאים שבנפש לצאת מעבדות הבזויה לחירות של כבוד אמיתי דקדושה, להיות מרכבה לכבוד ה'.

שעבוד מצרים לתקן פגם הברית של אדם הראשון ודור המבול, ואשר פגם זה גורם עבדות / כח היצירה וההולדה מחייב כבוד, כיבוד אב ואם שהשוה כבודם לכבוד המקום. המזלזל בו להוציאו לבטלה הינו בזוי / עיקר הכבוד הוא בהמשכתו אל מקום הנראה כבזוי / הפרסה מפסקת בעד השכל שלא ישפיע אל כוחות הרגליים, ולכך נאחזים שם תאוות רעות המביאים לידי בזיון ומיתה, היפך החכמה המביאה כבוד וחיים. וע"י קדושת היסוד נמשך עיקר הכבוד לרגליים / בכיית המים התחתונים בהשתוקקותם להשיג איה מקום כבודו, ועל כי אין בהם חיות השכל / נצח והוד יניקת הנביאים, כח שלמעלה מהשכל דעלמא, רגלוהי דבר איניש אינון ערבין ביה. המשתדל להכניע רוח שטות זוכה לנבואה / קרי"ס בבחי' תיקון הרגליים, דרך לביהמ"ק, שמחה תחת בכיית המים תחתונים, ואזי זכו כלל"י לנבואה / תרי"ג מצוות בבחי' עצות דקדושה, פנימיות נצח והוד, כח הליכה לבוא אל "דרך עץ החיים", בבחי' ענני כבוד היפך הבזיון, כח התגברות על רוח שטות / ביטול רוח שטות של היצה"ר מביא להתגברות השמחה ביותר, ואזי

דברי תורה בסעודת שבע ברכות

בעיר וויליאמסבורג יע"א

פרשת תצוה – שנת תשס"ט לפ"ק

שבעת ימי המשתה - המשכת התחדשות תמידית, היפך קלי' עמלק המביאה שכחה

זאת צדיקי אמת היו מסוגלים לעשות שנים על גבי שנים את אותן המעשים, ואת אותן התנועות, יום אחר יום, ובכל פעם נעשה זאת בהתחדשות, כאילו היה זאת להם הפעם הראשונה שהם עושים כן, ובכל פעם שעסקו בעניינים אלו היה נראה כאילו עדיין לא עשו כזאת מעולם, להתחדשות פנימית אינה באה מכח שינוי והתחדשות חיצונים, אלא התחדשות זו נמשכה להם מאחר שעמדו על ההתחדשות הפנימית שהקב"ה מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. וכל צדיק מרגיש התחדשות זו לפי ערכו, אם בכל יום, או בכל רגע, או בכל שעה, דבעצם ישנה התחדשות תמידית ממש ללא הרף.

ועד"ז נתבאר כמה פעמים ענין מה שפירש"י בריש בהעלותך, למה נסמכה פרשת המנוחה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים, חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו. אמר לו הקב"ה, חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות. ונתבאר כי מעלת חינוך המשכן ע"י אהרן בהדלקה זו הינה ע"ד הנ"ל, דכל קרבנות הנשיאים באו מצד הרגש התחדשות המשכן, דהקב"ה השרה שכנתו בתחתונים מה שלא היה כזאת קודם לכן, ומצד זה חינוכו הנשיאים את המשכן בעסק גדול, שיהא נרגש ההתחדשות שבו, והקרבנות שהם הביאו היו ג"כ חידוש בתורה שאין דוגמתם במקום אחר, וכגון מה שהביאו קערות כסף וכדו' אשר לא מצינו קרבנות כאלו, וקרבנותיהם היו רק לפי שעה, והם אינם מתקבלים לדורות. אמנם אהרן הכהן חינוך את המשכן בעבודת המנוחה שהיא עבודה תמידית, ואין בה שום שינוי מיום ליום, ועל כך כתיב התם "ויעש כן אהרן" (נמדנר מ, ג), ופירש"י, להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, דאהרן לא הוצרך לעשות שינויים עבור חינוך המשכן, להקריב קרבנות אחרים מכפי שמקריבים לדורות, אלא הוא הרגיש את ההתחדשות בעבודתו התמידית. ועל כך אמר הקב"ה שלך גדולה משלהם, דאילו חינוך הנשיאים אינו אלא בזמן הבאתם, ותו לא, דלמחר אסור עוד להביא קרבנות כאלו, ונמצא כי הרגש ההתחדשות הבא עי"ז אינו אלא ליום זה בלבד, בשעת הקרבת קרבנות אלו. אולם החינוך שלך קיים לעולם, דע"י מה שאתה מדליק ומטיב את הנרות, הינך ממשיך ומאיר לכלל ישראל את הארת האור הפנימי המונח בגניזה המאיר בעולם הטבע, והוא כענין אור השמש המתחדש בכל יום, ובכך הינך מעלה את כלל ישראל, כענין "בהעלותך" את הנרות, דהינך משפיע להם את הרגש פנימיות ההתחדשות הקיים בכל יום ויום, והוא התחדשות האור הגנוז, דבכל יום כשמדליקים את

זריחת השמש, הדלקת המנוחה - התחדשות תמידית בעולם הטבע

בפרשת השבוע מיירי התורה מהדלקת המנוחה בבית המקדש, דכתיב "ואתה תצוה את בני ישראל, ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור, להעלות נר תמיד" (שמות כ, כ), והוא כענין מאי דכתיב "דבר אל אהרן ואמרת אליו, בהעלותך את הנרות אל מול פני המנוחה יאירו שבעת הנרות" (נמדנר מ, ג), והתם פתח הזוה"ק האי פרשתא בענין חתן (מ"ג קמט); רבי יהודה פתח, "והוא כחתן יוצא מחופתו" (פסליס יט, ו), עיי"ש. והנה פסוק זה מיירי מן השמש היוצאת וזורחת בכל יום, והפסוק משווה אותה לחתן היוצא מחופתו, ובעומק הדברים היינו להורות כי על אף שהשמש זורחת בכל יום ויום, וה"ז נראה כענין החזור על עצמו מידי יום ביומו, יום אחר יום, ללא התחדשות, מ"מ ברי דעת ואנשי מעלה עומדים על ההתחדשות התמידית שישנה בזריחה זו, כענין 'ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית' (נכנמ יול), וה"ז כחתן היוצא מחופתו, והוא עומד במצב של התחדשות הנישואין, ועד"ז יוצאת השמש להאיר על הארץ בכל יום בהתחדשות זו. ואע"ג דכתיב "אין כל חדש תחת השמש" (קסלם א, ט), מ"מ פנימיות השמש הינה בבחי' למעלה מן השמש, ומצד זה ישנה התחדשות תמידית בכל יום ויום, וכל יום נחשב כיום חדש ממש שעדיין לא היה מעולם, והשמש הזורחת בו הינה שמש חדשה.

ועולם הטבע כולו בא גם הוא בעצם עד"ז, דהטבע עומד תחת השמש, ונראה לכאורה כי עולם כמנהגו נוהג כתמול שלשום, וכפי שבחיצוניות הדברים נראה כי השמש הזורחת היום היא השמש שזרחה אתמול, ללא שום שינוי, מ"מ לאמיתן של דברים מחדש הקב"ה בכל עת את עולם הטבע, ואיש פנימי העומד על שורש כל דבר, והמרגיש את פנימיות כל דבר, הינו עומד בכל עת במצב של התחדשות, והוא אינו צריך להתחדשות חיצונית. ודלא ככל שאר באי העולם שהינם אנשים חיצוניים, והם אינם מרגישים את ההתחדשות אלא ע"י התחדשות חיצונית, ולכך הינם מתעניינים בחדשות העולם, והם משתדלים בכל עת אחר חדשות, בחשבם כי 'חדשות' היינו דברים שלא היו עד עתה, ונתחדשו זה עתה, אמנם האמת היא כי אדרבה, חדשות אלו אינם אלא התחדשות חיצוניות, והתחדשות זו אינה התחדשות אמיתית, דמאי נפקא מינה מה שהיום אירע כך ולמחר אירע כך וכדו', דהכל שווה. ולעומת

דברי תורה בסעודת שבע ברכות

נספח"ק עזרת ישראל ליה"כ"פ), על הא דכתיב "הן בעוונותיכם נמכרתם, ובפשעיכם שלחה אמכם" (ישעיה ג, א), דאיתא במדרש הנעלם, כד ישראל חייבין, אתקיים בהון 'ובפשעיכם שלחה אמכם, ואשתאר אמחץ', דא הוא אמחץ ראש אויביכם. וכד יתהדרו ישראל בתיובתא, אתהדר אמכם לאתראה, בשעתא דא אשתלמו ח' בגדים דלביש כהנא רבא ביומא דכיפורא, עכ"ל. וקשה להולמו. וביאורו הוא, דהנה ידוע כי כהן גדול היה משמש בשמונה בגדים, אבל כהן הדיוט שימש רק בארבעה בגדים. וידוע מכתבי האר"י ז"ל, כאשר ישראל חוטאים, אז הקב"ה עושה את עצמו כמו כהן הדיוט, ומשמש רק בארבעה בגדים, נמצא כי כשהם חוטאים וחייבים, אז הקב"ה שולח ד' בגדים שהם ר"ת אמכ"ם, א'בנט, מ'צנפת, כ'תונת, מ'כנסים, ומשמש רק בד' בגדים היתירים שהוא ר"ת אמחץ, א'פוד מ'עיל ח'ושן צ"ץ. ואף שבגדיו יתברך המרומו במלת אמחץ אינם של כהן הדיוט, מ"מ נשתווה הוא יתברך לענין זה שמשמש רק בד' בגדים. והנה הסוד במדרש הנעלם הנ"ל הכי פירושו, כד ישראל חייבין, אתקיים בהון 'ובפשעיכם שלחה אמכם', ור"ל כי כאשר ישראל זכאין אזי הוא יתברך משמש בשמונה בגדים, לאפוקי כד חייבין, אזי מכח פשעיכם וחטאתכם אנכי שולח הד' בגדים הרמוזים במלת אמכ"ם, שהם ר"ת א'בנט מ'צנפת כ'תונת מ'כנסים, ונשאירין ד' בגדים שהם ר"ת אמחץ, א'פוד מ'עיל ח'ושן צ"ץ, עכ"ל.

והנה "אמכם" הרומז לא'בנט מ'צנפת כ'תונת מ'כנסים, היינו ד' בגדי לבן שהם בבחי' חסד, ואילו "אמחץ" הרומז לא'פוד מ'עיל ח'ושן צ"ץ, היינו ד' בגדי זהב שהם בבחי' דין. ומחייית עמלק באה ע"י התכללות של חסד ודין כאחד, דע"י מחייית עמלק ממשיכים רחמים וחסדים גדולים ביותר, ולכך הדין נותן בפורים דכל הפושט יד נותנין לו (רמב"ם מגילה פ"ג ט"ו), ולעומת זאת רחמים אלו גופא עושים דין בעמלק, למחות את זכרם, דלגבי עמלק נהפכים רחמים אלו להיותם בבחי' דין. וה"נ פרשיות תצוה וכי תשא הנ"ל שהם כמנין עמלק נחלקים לשני חלקים עד"ז, בפרשת תצוה יש ק"א פסוקים כמנין "אמכם", והיינו ד' בגדי לבן שהם בבחי' חסד, ובפרשת כי תשא יש קל"ט פסוקים כמנין "אמחץ", והיינו ד' בגדי זהב שהם בבחי' דין, ונמצא כי מחייית עמלק פותחת בפרשת תצוה שהוא ענין המשכת רחמים, ואח"כ יורדים רחמים אלו אל בחי' דין, למחות את זכר עמלק.

מחייית עמלק ע"י בח הזכירה, לעמוד על מקור חיות כל דבר בנפש ובזמן

והנה נודע כי עמלק הוא ראשית הגויים, לעומת הראשית של כלל ישראל, וכדכתיב "ראשית גויים עמלק" (זמדר נד, כ), אמנם בדידיה מסיק קרא, "ואחריתו עדי אובד", דבכל מקום ישנו ראשית ואחרית, אולם עמלק יש לו ראשית ללא אחרית, ומכאן זה נחשב עמלק בבחי' כח השכחה. ועניינו הוא, דהנה השכחה הינה מידה בנפש, דכל דבר שיש בו חיות, וכמו"כ מי שיש לו חיות בדבר מסויים, ה"ז נזכר אצלו לעולם,

הנרות בבית המקדש ניכר החידוש שבו כפי שהיה בשעה ראשונה ממש.

ובהנחה זו יבואר ענין מה ששמחת חתן וכלה נמשכת שבעה ימים, כנגד שבעה ימי השבוע, דהנה שבעה ימי השבוע הם בבחי' עולם הטבע של מעשה בראשית, לעומת י"ב חודשי השנה המיוסדים על חודש ניסן, וכדכתיב "החודש הזה לכם ראש חדשים" (שמות יב, ג), ואשר חודש ניסן הוא ראשית הנהגת הנס. וזהו ענין י"ב הנשיאים המכוונים כנגד י"ב חודשי השנה, והקרבנות שהם הביאו היו ג"כ בגדר נס, שהרי קרבן זה אינו כהלכה, ומה שהקב"ה קיבלם הוא בגדר נס, וכמו"כ ההתחדשות שבאה ע"י הינה בבחי' נס שאינו אלא לפי שעה, דכל ענין הנהגת הנס היינו שינוי מטבע העולם הנוהג בכל עת. אמנם לעומת זאת אהרן הכהן הדליק את שבעת קני המנורה המכוונים כנגד שבעה ימי בראשית, עולם הטבע, והתחדשות זו הנמשכת אל עולם הטבע הינה מדרגה נעלית יותר, שלך גדולה משלהם. ומעתה הנה ה"נ שבעת ימי המשתה של חתן וכלה באים ג"כ בכדי להמשיך את התחדשות החתן היוצא מחופתו אל עולם הטבע, שיהא זאת התחדשות תמידית כנ"ל, וע"י שבעת ימי המשתה נמשך כח אל החתן והכלה שיוכלו לעמוד בכל עת במצב של ראשית והתחדשות, מצב של שמחה.

והלכה למעשה, הנה ישנם כאלו המתעייפים אחר כמה ימי השבע ברכות, ואין להם כח לרקוד עוד ועוד בשמחת חתן, וטענתם בפיהם כי כבר רקדו ושנו ושלשו אתמול ושלשום, ומה מקום יש לרקוד גם היום. אמנם האומר כן ה"ז מורה כי בדידיה העיקר חסר מן הספר, שהרי כל עצם ענין שבעת ימי המשתה הוא לאפוקי מחשבה זו, דהם באים להמשיך הארה של התחדשות בעולם הטבע, ואשר מכאן זה אין שמחת יום אתמול מעכבת בעד התחדשות השמחה היום, דכל יום ויום הוא בבחי' חתן היוצא עתה מחופתו, ולעולם עומדים בבחי' ראשית. ואיש פנימי העומד על יסוד זה אכן אינו צריך את ההתחדשות החיצונית, וביכולתו להמשיך התחדשות וריקודין בכל יום, באופן שיהא נחשב כאילו עד היום לא רקד כלל, ורק עתה החל בשמחה ובריקודין.]

רמזי פרשת תצוה וכי תשא בענין מחייית עמלק

וביתר עומק, בהקדם, הנה עומדים אנו בחודש אדר שהוא זמן מחייית עמלק, מיסמך גאולה לגאולה (מגילה ו'), ונקדים תחילה עניינו ע"ד הרמז, דהנה פורים חל ברוב השנים בין פרשת תצוה לפרשת כי תשא, בפרשת תצוה יש ק"א פסוקים, ובפרשת כי תשא יש קל"ט פסוקים, ותרומיהו כאחד בגימ' עמלק, וה"ז רמז על כי שתי פרשיות אלו יש להם שייכות עם מחייית עמלק.

רמז נוסף יש בדבר, בהקדם, דהנה נודע מאמר הרה"ק מוהר"ש מאוסטרופולא זי"ע (ספר ליקוטי שו"ת). הנה גס

דברי תורה בסעודת שבע ברכות

(ש"ס ט, יג), דב' פעמים כתף הנזכרים בגימ' אלף. ולכן מועיל כונת יחוד הזה לזכירה, כי זכירה יש בו אותיות זכר י"ה, כי שם תלוי ענין הזכירה, דהחיצונים והקלי' אשר מהם באה השכחה אינם נאחזים שם, עכ"ד. ועכ"פ נמצא כי יחוד הזכירה מיוסד על ענין אלף זכור, אלף היינו שמות הנ"ל, וזכור בגימ' שם הוי"ה אהי"ה במילוי יודי"ן ע"ד פנים, ע"ב קס"א, לעומת האחוריים של שמות אלו שבגימ' תשכ"ח. ובפסוקים הנ"ל מיירי התורה מן הקלעים שבפאת קדמה מזרחית של המשכן, והיינו נמי ע"ד הנ"ל, אשר צד מזרח הוא בבחי' פנים שהוא בבחי' זכירה. וכמו"כ "קלעים" חסר יוד אתון עמלק, והוא רמז על מחיית עמלק הרוצה להביא לידי שכחה, ולהעלים על צד מזרח שממנו באה הזכירה.

ובגדי כהונה באים ג"כ להמשיך את כח הזכירה, וכדכתיב "ושמת את שתי האבנים על כתפות האפוד, אבני זכרון לבני ישראל, ונשא אהרן את שמותם לפני ה' על שתי כתפיו לזכרון" (שמות כה, יג), וזכרון זה בא על שתי כתפות האפוד דייקא, ואשר האפוד הוא לבוש צד האחוריים, ד'כתף מורה על יחוד הזכירה כנ"ל, ועל כתפות אלו שמו את שתי אבני השוהם אשר עליהם נכתבו שמות השבטים לזכרון, ועל ידם בא חיבור האפוד שהוא בבחי' אחוריים, עם החושן שבבחי' פנים, ואשר בחושן מונח השם המפורש (שס פסוק ל'; וי"ק ט"ז ללד), ושם זה הוא מקור ושורש חיות כל נשמה ונשמה, וחיות כל הבריאה כולה, ועל כך נאמר "ולא יזח החושן מעל האפוד" (שס פסוק כ"ט), דאסור להפריד את הפנים מן האחוריים, וצריך להאיר מבחי' פנים אל בחי' אחוריים, ומכאן זה נמשך זכירה כנכון, ועל כך נאמר "ונשא אהרן את שמותם לפני ה' על שתי כתפיו לזכרון". ועכ"פ נמצא כי בגדי כהונה יש להם שייכות אל ענין הזכירה, ובכך מבואר עומק ענין הנ"ל, מה שפסוקי פרשיות תצוה וכי תשא הם כמנין עמלק, והוא מכיון שפרשיות אלו מיירי מענין בגדי כהונה אשר על ידם מתאחדים האחוריים עם בחי' פנים, היפך קלי' עמלק הרוצה להביא לידי שכחה. ועוד רמז יש בדבר, ד'תצוה, כי תשא" עה"כ בגימ' אלף זכור, להורות כל כי בפרשיות אלו מונח מקור ושורש ענין הזכירה אשר יחוד הזכירה הוא בגימ' אלף זכור.

רמז נוסף יש בדבר, דהנה נתבאר כי ענין הזכירה משתייך אל זיכרון הזמן והנפש, להיותם כמות שהם בשרשם, וה"נ פרשת תצוה מסיימת בענין יום הכיפורים, דכתיב "וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה מדם חטאת הכיפורים, אחת בשנה יכפר עליו לדורותיכם, קודש קדשים הוא לה'" (שס ל, י), ויום הכיפורים הוא זמן הדבוק ביותר אל שרשו, וביום זה מתקשרים הימים עליונים עם הימים התחתונים, ונמצא כי פרשת תצוה רומז לתיקון הזמן. וסמך ליה "כי תשא את ראש בני ישראל" (שס פסוק י"ג), והיינו לנשא ולרומם גם את הנפש לשרשו, ועל כך מסיק (פסוק ט"ו), "והיה לבני ישראל לזכרון לפני ה'", דהשקלים יביאו את בני ישראל לזכרון לפני ה'. ובענין זה מצינו התכללות בין שתי פרשיות אלו, דפרשת תצוה מסיימת בענין

ולא חל בו שכחה, ולעומת זאת דבר שאין בו חיות, וכגון הלומד תורה ללא חיות, סופו לשכחם, וזאת מכיון שמלכתחילה לא למד את דברי תורה אלו עם חיות, והוא ע"ד מה שאמרו חז"ל (פסמים נד:), גזירה על המת שישתכח מן הלב. ובעומק הדברים היינו מכיון שהלומד ענין מסויים מתוך חיות הינו עומד עליו כמות שהוא בשרשו, בבחי' ראשית כנכון, ואילו הלומד ללא חיות מפריד ענין זה משרשו, והוא אינו עומד עליו כפי שהוא במקורו, ולכך סופו להשתכח. ועכ"פ נמצא כי כח השכחה נמשך מכח מה שלא עמדו על דבר זה כפי שהוא במקורו.

ומידה זו של שכחה נוהגת הן בזמן והן בנפש, כנודע ענין עולם שנה נפש, דיש לך אדם הממשיך את חיותו ממקור הנפש שלו, ולכך נמי הינו עומד על כל דבר כפי שהוא במקורו, ומכאן זה הינו עומד במצב של חיות וזכירה, ולעומת זאת ישנם בני אדם אשר מקור נפשם עומדת במצב של שינה, והנפש הפועלת אצלם אינה אלא החלקים החיצוניים שלה, שלא כפי עצם נפשם המקורית, ולכך נמי הינם מתייחסים אל כל דבר שבקדושה רק ע"פ כוחות נפשם החיצוניים, ומכאן זה הינם עומדים במצב של שכחה, והם באים לידי שכחה. ועד"ז הוא גם בענין הזמן, דהנה פשוט ענין השכחה נמשך מכח אריכות הזמן, דהמשך הזמן משכח את העבר, אמנם הזמן הינו ג"כ בריאה, ואפשר לזכך את הזמן ולחיות בבחי' הזמן כפי שהוא במקורו, וכענין מה שישנו בחי' ימים עליונים ובחי' ימים תחתונים, והצדיקים מזככים את בריאת הזמן, והם מקשרים את הימים התחתונים אל הימים העליונים, וכאשר עומדים על בריאת הזמן והנפש כפי שהם במקור שרשם, אזי עומדים במצב של זכירה. ובדברי האריז"ל נחשב כח הזכירה בבחי' פנים, וכח השכחה נחשב בבחי' אחוריים, דבחי' פנים היינו פנימיות כל דבר ומקור שרשו, כענין צד קדם ומזרח שהוא בחי' פנים, והוא בבחי' ראשית, ואילו בחי' אחוריים היינו ענין צד מערב, בבחי' אחרית המנותק ממקור שרשו. והוא עומק ענין התחדשות השמש בכל יום, וכנ"ל מדכתיב "והוא כחתן יוצא מחופתו", דהשמש עומדת בכל עת בבחי' ראשית, ואפשר לקבל את אור השמש בכל עת כפי שהינה במקורה, בבחי' ראשית, צד מזרח.

קלעי המשכן ובגדי כהונה בבחי' המשכת זכירה

וכתב האריז"ל (שער וס"ק כט:), דיחוד המסוגל לזכירה יוצא מפסוק "וחמש עשרה אמה קלעים לכתף, עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה. ולכתף השנית חמש עשרה קלעים, עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה" (שמות כו, יד-טו), כי חמש עשרה היינו שם י"ה, והוא בכל כתף משתי הכתפים, והם ב' שמות י"ה בכתף הימין, אחד דיודי"ן [יוד ה"י], ואחד דההי"ן [יוד ה"ה], וכן הם שניהם בכתף שמאל. והנה שם י"ה במילואו ע"ד הכאה, והיינו יוד פעמים ה"י, הם בגימ' ש', ויוד פעמים ה"ה הם בגימ' ר', ושניהם בגימ' ת"ק כמנין 'כתף' בימין, וכן בכתף שמאל. וזה סוד "האלף לך שלמה"

דברי תורה בסעודת שבע ברכות

וצ"ב מה עניינו של מחילת עוונות זו, וכי שלשה אלו עשו דבר גדול כ"כ אשר בעבורו הדין נותן למחול להם על כל עוונותיהם, אתמהה. וביאור ענינו הוא, דהנה לפעמים משפיע השי"ת לאדם מצב נעלה ביותר, והאדם אינו יכול לעמוד במצב זה בעוד שהוא מזוהם מעוונות, וכגון שמחת חתן וכלה, שמחת נישואין, שהוא ענין נעלה ביותר שקבע השי"ת בעולם, ויש לו שורש גדול למעלה, ומתנה זו נותנה השי"ת לכל נשמה ונשמה בשעת נישואיה, ועל כך נאמר 'שמח תשמח רעים האהובים, כשמחך יצריך בגן עדן מקדם', ושמחה זו גורמת בודאי יחודים נפלאים למעלה, אמנם עוונות החתן והכלה מעכבים בעד שמחה נעלית זו. ועד"ז מי שעלה לגדולה נצרך לסייעתא דשמיא מיוחדת בכדי להצליח בתפקידו, וה"נ עוונותיו מעכבים בעד מתנת הסייעתא דשמיא שהוא צריך לזכות עבור גדולתו. ולכן כאשר רוצה הקב"ה ליתן לאדם מתנות אלו, הינו מוחל לו מתחילה על עוונותיו, ואין המכוון לומר שעוונותיו נמחקים, אלא שלעת עתה נחשב כי הוא גבוה מפשעיו, והעוונות אינם נוגעים אליו, והוא נחשב כטהור מהם, ועי"ז אפשר שימשך אליו מתנת שמים זו הנצרכת לו באותה שעה.

אמנם עומק המכוון הוא, דמאחר שלכל הפחות לפי שעה נעלה האדם למעלה מעוונותיו, שוב אפשר לו להשתדל להתקיים ולעמוד במדרגה זו בכל עת. ועד"ז ישנם כמה מצבים אשר בהם מתעלה האדם למעלה מעוונותיו, והוא זוכה לבוא אל קרבת אלקים כמתנה מן השמים, למעלה ממדרגתו, ומעתה אם יש לו שכל בקדקדו, אזי הינו נאחז במדרגה זו, לבלתי הרפות ממנו, בבחי' "אחזתיו ולא ארפנו" (ס"ה ג, ז), באמרו כי הוא אינו רוצה להתנתק ממדרגה זו, ורצונו לעמוד בכל עת במצב זה, ואם אכן יהא לו רצון אמיתי לכך, אזי יש כח בידו להתקיים ולעמוד במדרגה זו תמיד. והשי"ת כבר יסבב להביא תיקון אל עוונות אלו, להביא בלבו שישוב בתשובה אליהם, וכן יזמינו לפניו זכויות שעל ידם נתקנים העוונות, ועד שעוונותיו אכן יתכפרו לגמרי, ועכ"פ אדם זה כבר נתעלה למעלה מפשעיו.

ועד"ז מבוארים דברי הדגל מחנה אפרים הנ"ל, שהרי גם כל הנלווים אל החתן ואל הכלה, והמשתתפים בשמחתו, אין ביכולתם לשמח את החתן ואת הכלה כנכון באם לא יתעלו אל מדרגה מרוממת יותר, דהאיך יתכן שיבוא אדם העומד במדרגת ימות החול בעלמא, וישמח את החתן והכלה העומדים במצב של יו"ט, ובהכרח לומר כי היו"ט של החתן והכלה גורם מחילת עוונות לכל הנלווים והמשתתפים בשמחתם, ולכל הרוצים ליטול חלק במצות שמחת חתן וכלה, שיהא גם להם סייעתא דשמיא להתעלות למעלה מעוונותיהם, ולעמוד במצב אשר בו תשרה עליהם בעצמם שמחה, ומכח זה יהא בידם לשמח את החתן ואת הכלה. וה"נ בר דעת נאחז במדרגה זו שניתנה לו בעת שמחת חתן וכלה, להישאר לעמוד על עמדו זה, ולא להרפות ממנו, דכאן נמצא כאן היה, ומאחר שהוא כבר בא אל מדרגה זו, שוב הכח בידו להישאר שם.

יום כיפור שעניינו להעלות את הזמן אל שרשו, ואילו שם הפרשה "תצוה" עה"כ בגימ' רמ"ח ורמ"ח, [אן נחשב "תצוה" שהוא שורש התיבה, והוא בגימ' במכוון רמ"ח רמ"ח], והוא רמז אל העלאת הנפש לשרשו שלמעלה, לחבר את הרמ"ח איברים שלמטה עם הרמ"ח איברים שלמעלה. ומאידך גיסא פרשת כי תשא מיירי מהתעלות הנפש אל שרשה, ונקרא שם הפרשה "כי תשא" שבגימ' ב' פעמים שס"ה עה"כ, וה"ז מורה על תיקון הזמן והעלאתו לשרשו, לחבר את השס"ה ימים התחתונים עם שס"ה ימים העליונים כאחד, ועי" תיקון שתי בחי' אלו באים אל מצב של זכרון, וכנ"ל אשר "תצוה, כי תשא" עה"כ בגימ' אלף זכור.

התחדשות הקידושין בתמידות ללא שכחה

ומעתה הנה זהו עומק ענין ההתחדשות הנמשכת אל החתן בשבעת ימי המשתה כנ"ל, דבימים אלו עומד החתן בראשית החיים, שהרי עיקר החיים הם אחר הנישואין, וכדכתיב "ראה חיים עם אשה" (קהל ט, ט), וראשית זו עלולה לבוא לידי שכחה מכח המשך הזמן וריחוקו ממקורו, אמנם בשבעת ימים אלו ממשיכים הארה אל החתן והכלה שיוכלו לעמוד לעולם במדרגת ראשית, וכנ"ל אשר הריקודין בשבעת ימי המשתה אינם רק לשמחת חתן בעלמא, באופן אשר בהמשך ימי המשתה נמשך בהם התיישנות, אלא אדרבה, ענינו הוא ממש להיפך, דשבעת ימי המשתה ממשיכים כח התחדשות, שיוכלו לעמוד לעולם באותה המדרגה שבה עמדו בשעה ראשונה ממש. וזהו פנימיות ענין מאי דמיתאמרא בעולם הישיבות, דהקידושין הם חלות תמידית, ושמעתי לפרש עד"ז את לשון הקידושין, 'הרי את מקודשת לי וכו' כדת משה וישראל', דכדרך שנאמר על התורה הק' שהיא בחי' דת משה, כי בכל יום יהיה בעיניך כחדשים (ספרי דברים ג, ו), כן נמי הקידושין הינם ג"כ כחדשים בכל יום, דבכל יום מתחדש מחדש חלות הקידושין. ובפנימיות הדברים יש אמת גדול בדברים אלו, דסוד הקידושין הוא סוד ההתחדשות תמיד, דכל 'קודש' הוא בחי' חכמה, ואשר על כך נאמר "כולם בחכמה עשית" (תהלים קד, כד), והדבוק בבחי' חכמה עומד כסדר במצב של התחדשות, ללא שום התיישנות, כענין מה שהקב"ה מחדש את העולם בכל יום. ושפע כח התחדשות זו נמשך בשבעת ימי המשתה, ולא רק אל החתן והכלה, אלא גם אל כל הנלווים אליהם, שהרי גם הם זוכים לכפרת עוונות, וכדאיא בספ"ק דגל מחנה אפרים (פרש"י נ"ה ד"ה א"י ולל), דחתן מוחלין לו על כל עוונותיו, ולכל הנלווים אליו.

ביאור ענין מחילת עוונות לחתן, ולכל הנלווים אליו

אנב, נבוא לבאר ענין מה שהחתן זוכה לכפרת עוונות, וכדאיא בירושלמי (צירי"ס פ"ג ס"ג), תני, חכם שנתמנה, חתן, נשיא שעלה לגדולה, מוחלין לו על כל עוונותיו,

דברי תורה בסעודת שבע ברכות

ימי המשתה נמשך להם כח שיוכלו להמשיך את מדרגה זו אל כל ימי חייהם, בבחי' "והיית רק למעלה, ולא תהיה למטה" (דברים כח, יג), ושיוכלו לעמוד בכל עת במצב של התחדשות. יעזור השי"ת שכבר נזכה אל השמחה האמיתית, וכדכתיב (ישעיה סג, ט), כמשוש חתן על כלה ישיש עליך אלקיך בב"א.

וממוצא הדברים נמצא, כי שמחת חתן וכלה הוא מן הזמנים הגדולים ביותר, ומן המתנות הגדולות ביותר, ואילו היו לבאי עולם שכל כנכון היו כולם נאחזים ביותר במצוה זו, דשמחה זו הינה כשמחת אדם הראשון קודם החטא, 'כשמחך יצריך בגן עדן מקדם', ועי"ז מתעלה האדם למעלה מפשעיו. ומתנה זו נותן הקב"ה לחתן ולכלה, ובשבעת

דברי תורה בסעודת שבע ברכות בעיר לעיקוואר יע"א - שנת תשס"ט לפ"ק

ביאור ענייני דעת קידושין כנכון ע"ד הרמז, והמסתעף

מספרם שוה בגימטריא, ה"ז מורה כי עניינם אחד. ואכן "בעב הענן" בגימ' רמז.

ועד"ז איתא בספח"ק דגל מחנה אפרים (פרש"י מוקם), בפסוק "על כן יאמרו המושלים בואו חשבון" (נמדנר לא, כז), דהנה לפעמים כתוב בכוונות איזה סוד בגימטריא, וכשאינו עולה התיבה להמספר ההוא אזי כתוב עם הכולל, ולפעמים עם האותיות, וצריך להבין זה. אך לפענ"ד נראה, שהוא על דרך שאומרים משל, ולמה הוא, כי האומר הוא מבין שאי אפשר להם שיבינו אותו הדבר כך, כי אם שיבין להם בדבר שרגילים בו, ומתוכו יעמדו על הדבר ויכנס בלבם. כן הוא הדבר הזה, שבאמת האר"י ז"ל, וכן כל הצדיקים שבדור הפותחים פתח בתורה הקדושה להבין איזה דבר, ואומרים גימטריא על זה, הם הבינו ברוח קדשם שורש הדבר ההוא, שיש באותו הדבר סוד ההוא, אך להלביש הדבר לפני השומעים צריך שיאמר בענין גימטריא, לכך אומר תמיד לפי מה שהוא עולה, או עם התיבות והנקודות, כדי להלביש הדברים שיוכלו להבינם שמרומז בו סוד זה. וזה יש לומר שמרומז בפסוק, כי "כן" הוא מספר סו"ד, והוא שאמר "על כן", היינו על איזה סוד כשרוצים אנשי השם לגלות, "יאמרו המושלים" היינו אותם הדורשים התורה בבחינת משל כנ"ל, "בואו חשבון" רצה לומר שמביאים אותו אל חשבון גימטריא, כדי להבינם סוד הדבר ההוא איך שמרומז בו זה הסוד, אבל באמת הם הבינו זה מהאור של הדבר עצמו, שמאיר להם ה' ב"ה בחסדו הגדול, להבין שיש באותו דבר סוד ההוא, והמשכיל יבין, עכ"ל. ונתבאר במקום אחר, כי עד"ז מבואר פירש"י בפסוק הנ"ל, "המושלים" בלעם ובעור, ד'בלעם, בעור' בגימ' "מושלים" [חסר ו', כדכתיב], והיינו דקאמר "על כן יאמרו המושלים", ולכשתרצה לידע מי הם המושלים, "בואו חשבון", דלכשתחשב את הגימטריא של "מושלים", יעלה בידך לידע מי הם.

אמנם כדרך שבכל חלק בתורה צריך האדם להשתדל להעמיד את כשרונו בו ע"ד הנכון, וכענין מה

ביאור ענין חלק הרמז שבתורה

נבוא לבאר כמה רמזים בענייני קידושין, ובתחילה נקדים ביאור בעצם ענין חשבונות וגימטריאות, דבעולם הישיבות נראה זאת כקטנות, וכפטיטיא דאורייתא, אמנם אפילו בספרי הגר"א ותלמידיו מצינו שעסקו בענין זה, ויתר על כן כתב הגר"א זי"ע (נפיוטו למשלי א, כ), דהתורה נחלקת לשנים שהן ארבע, והוא פשט וסוד, דכל א"ב בסוד הוא סודות עצמן, ורמזו היא פתח השער להסודות, ופשט הוא דרוש, ולאותן העומדים בחוץ עדיין אינו מראה להם רק הפשט. והיינו אשר חלק הפשט שבתורה הוא מבוא לחלק הדרוש שבו, וחלק הרמז שבתורה הוא מבוא לחלק הסוד שבו. וכמו"כ תלמידו הרמ"מ משקלוב זצ"ל חיבר ספר שכולו גימטריאות, והגר"ר משה שפירא כתב הקדמה שלימה על כתבי הרמ"מ הנ"ל, ובו ביאר בהרחבה כי ענין החשבונות הוא מפתח לפנימיות התורה. וכבר חזינו כן בדברי חז"ל ובמדרשים, דהרבה דרשות חז"ל מיוסדים על גימטריאות, והרי לן כי הגימטריאות הם שער בתורה. ומלבד זאת עוד יש להם לצדיקים חיות גדולה בעצם הגימטריא, דישנה פנימיות נעלמת ברמזים אלו, ואשר אי אפשר לבארה בפה, וכמו"כ יש להם סיעתא דשמיא על כך, לכוון גימטריאות על מכונם למעלה מדרך הטבע.

ובן איתא בספח"ק זרע קודש (יש פרש"י נמדנר), דכתיב "ענין ברכות בחשבון" (ש"ס א, ט), שמזה שאנו רואין בדבר שהוא מספר גימטריא שוה עם שמות הקדושים, מורה זה לנו כי יש בחי' השפעה משמות הקדושים הנ"ל לדבר ההוא, ולכן המספר מורה על זה, ויהיה לנו זה לעינים להורות לנו על זה, שנשפע משמות הקדושים אלו לדבר זה. וזהו שאמר השי"ת "הנה אנכי בא אליך בעב הענן" (שמות יט, ט), "בעב" ר"ת "ענין ב'ריכות ב'חשבון", רמזו כנ"ל, שהדבר המכוסה, דוגמת דבר שמכוסה בעב הענן, יכולין להשיגו על ידי בחינת החשבון, עכ"ל. והרי לן כי חשבון גימטריאות פוקחות את העיניים לראות דברים פנימיים נעלמים בתורה, דכאשר רואים

דברי תורה בסעודת שבע ברכות

י. אמר שמואל, קידשה בתמרה מקודשת, חיישין שמה שוה פרוטה במדי, ויש להאריך הרבה בענין זה, דתמר הוא שורש כל ענין הקידושין. ועל התמר אמרו חז"ל (סוכה מה:), מה תמר זה אין לו אלא לב אחד, אף ישראל אין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים, ונמצא כי התמר מורה על ייחוד האשה שלא יהא לה אלא לב אחד לבעלה, דהבעל הוא דוגמת קוב"ה, והאשה הינה דוגמת ישראל, וכדרך שבנמשל הנ"ל אין לכנסת ישראל אלא לב אחד לאביהם שבשמים, כן הוא גם במשל, דבחי' תמר מאחד את האיש והאשה.

נתינת הטבעת על האצבע בבחי' ייחוד שש שבע

ואת הטבעת נותנים על האצבע, ואשר האצבע הוא בצורת אות ו' המורה על המידה השישית, מידת היסוד, וכשנותנים עליו את הטבעת הינו נעשה בצורת אות ז' המורה על המידה השביעית, מידת המלכות, וע"י שנותנים את הטבעת על האצבע נעשה בחי' יחוד ו' ז' שבגימ' אחד. וה"ז בא בדרך התכללות, דהאשה שהיא בבחי' נוק', בחי' מלכות, מושיטה את אצבעה שהוא בצורת אות ו', בחי' ז"א, להורות על רצונה להתבטל אל הדכר שהוא בבחי' אות ו'. והבעל שהוא בבחי' ז"א, נותן על אצבעה את הטבעת לעשותו כצורת אות ז', בחי' מלכות, ובכך מתקשר הוא אל הנוק' שהינה בבחי' מלכות, וע"י נעשה התכללות דכר ונוק', ייחוד ו' ז', ונעשה אחדות בינותם. ועל כך כתיב "עם ז"ו יצרת" (ישעיה מג, לא), דהקב"ה יצר את כלל ישראל המייחדים ו' עם ז', להיותם בבחי' לב אחד לאביהם שבשמים. ונרמז ענין זה בעצם הטבעת שהוא נוט' טוב עת כנ"ל, והוא בגימ' ל"ב במילואו [למ"ד ביי"ת] בהוספת א', להורות על בחי' ל"ב אח"ד, וכענין קידשה בתמרה הנ"ל.

והתכללות זו של שש ושבע היינו מדרגה יתירה של אחדות, דייחוד שש שבע בגימ' אלף, והוא ענין האל"ף רבתי ד"אדם" (דס"א א, ב). ועומק עניינו הוא, דהנה 'אדם' נוט' א' דם, ומצד בחי' דם' שבו הינו שווה לכל הבהמות והחיות, וכדכתיב "כי הדם הוא הנפש" (ויקרא יז, יא), ועל כך נאמר "ויהי האדם לנפ"ש חיה" (גנאש"ג ז, ו), אמנם לבד זאת כתיב התם "ויפח באפיו נשמת חיים", ובכך המשיך בו הקב"ה את הנפש האלוקית שהיא בבחי' האל"ף של אדם, וע"י התעלה האדם מבחי' דם' אל בחי' אדם. ונודע כי זהו ענין תקיעת שופר בראש השנה, יום יצירת האדם, דבכל שנה מחדשים מחדש את קומת האדם ע"ד הנ"ל, בהמשכת הא' אל ה'דם', ועל כך נאמר "יום תרועה יהיה לכם" (צמדנר כט, א), דהתרועה הבאה ע"י נפיתת רומזת אל "ויפח באפיו נשמת חיים", וע"י ממשיכים את האחדות אל האדם, דבתורה לא נאמר אלא תרועה אחת בלבד, בבחי' אחדות. והרי נתבאר כי ישנה מדרגה נעלית יותר של אחדות בבחי' האל"ף רבתי של אדם, והוא בחי' מנין אלף שבגימ' יחוד שש שבע, וה"נ נרמז עניינו בשופר עצמו, דהנה האריז"ל כתב (שע"כ כ"ה ז'),

שיש בני אדם שיש להם כשרון בחלק הדרוש, לידע מהו דרוש הגון, כן נמי בחלק הרמז צריך האדם להעמידו ע"ד הנכון, לידע מהו גימטריא המכוונת אל פנימיות הדברים כנכון, ומהו גימטריא שאינה מכוונת כראוי, וצריך חינוך לכך, וישנם גימטריאות שנראה בהם בבירור ממש כי רמז זה מורה על פנימיות זו. ונבוא עתה לומר כמה רמזים וגימטריאות בענייני נישואין.

קידושין בטבעת - המשכת דעת אל האשה

הנה מנהג ישראל הוא לקדש אשה ע"י טבעת, ואע"פ שמצד הלכה ממש אין חיוב בדבר, מ"מ בזוה"ק איתא הרבה פעמים כי הקידושין באים בטבעת דייקא (מיקו"ז יט. ועוד), ואם נאמר דבר זה בזוה"ק, הא ראייה כי מנהג זה יש לו שייכות אל פנימיות התורה וסודותיה. וביאור עניינו הוא, דהנה מסכת קידושין פותחת בלשון 'האשה נקנית', ומבאר בגמ' (ג:), דנקט לשון זה לומר דהאשה נקנית לדעתה דייקא, ובעומק הדברים היינו אשר בשעה שהאיש מקדש את האשה, אזי הינו מקשר את דעת האשה אשר ממנה היא יונקת את חיותה אל דעתו שלו, שתהא דעתה מופרדת מכל העולם, ושלא תרצה לקבל חיות אלא מבעלה, ובכך נחשב כי הוא קנה את דעת האשה, וע"י הינו אוסר אותה אכולי עלמא כהקדש (סז), ועל כך תנן האשה נקנית לדעת"ה. ונרמז עניינו בטבעת קידושין, דהטבעת הינה בצורת גדר אשר בו גודרים את דעת האשה, להעמיד מחיצה סביבו, שלא תהא האשה מקושרת אלא לבעלה בלבד.

וע"ד הרמז, הנה 'טבעת' נוט' ט"ב ע"ת, ע"ת מורה על דעת, וכדאיתא כמה פעמים בדברי האריז"ל (שע"פ מולד, ועוד), וכן ט"ב מורה על שם הדעת שהוא אהו"ה שבגימ' טוב, ועל כך כתיב "גם בלא דעת נפש לא טוב" (משלי יט, ג), דהטוב שבנפש נמשך מצד הדעת שבו, וזהו ענין מה ש'טבעת' נוט' טב עת, דהבעל משפיע בחי' טוב אל הע"ת שהוא דעת האשה. וברמז זה נחסר אות ו' אצל הטוב, ואות ד' אצל הדעת, ו' רומז אל החתן שהוא בחי' ז"א, ד' רומז אל הכלה שהיא בחי' מלכות הנקראת דלה ועניה (שע"כ קי"ג ו'), ואותיות ו"ד הם בבחי' יחוד דכר ונוק', ונמצא כי החתן שהוא ה' שבטוב, משפיע את הטוב והדעת אל הכלה שהיא בבחי' ד', וע"י נעשה צירוף של טבעת.

צורת הטבעת רומז לענין תמר, לב אחד של הנוק' לבעלה

וצורת הטבעת הינה כמ"ם סתומה, וכמה מקובלים אכן הידרו לקדש בטבעת מרובעת דווקא, שהיא בצורת מ"ם סתומה ממש, ובבחי' זו נימא כי כלליות ענין טבעת קידושין יש לה שייכות אל אות מ', וכשנחשב מ' פשוטה עם מ"ם סתומה שבגימ' ת"ר, בחשבון מ' דמנצפ"ך, הרי לן מנין 'תמר'. וכן נמי הקידושין בטבעת הינו קידושי כסף, 'טבעת, כסף' בגימ' תמ"ר עה"כ, והוא ענין מה שאמרו חז"ל (קידושין

דברי תורה בסעודת שבע ברכות

המשכת דע"ת מו"ב בקידושין ללא תערובת יצה"ר

ותכלית טבעת הקידושין הוא לאסור את האשה אכולי עלמא כהקדש, ובעומק הדברים היינו מצד ההארה הנמשכת בקידושין ממדרגת הזיווג שהיה קודם חטא אדם הראשון, שהרי מאז חטא עץ הדעת נתערב התאווה בענין זה, ואי אפשר לו בלא יצר הרע (ויק"ר יז, ט), וכדכתיב "הן בעוון חוללתי, ובחטא יחמתני אמי" (מסלס נא, ז), ובכך ביאר בספה"ק נועם אלימלך (וישלם ד"ה א"י וילאנק), מה שאין מברכין על הביאה, הלא אסור ליהנות מעולם הזה בלא ברכה (נכוח לה), ואמרו הפוסקים דהוא ע"ד שאי אפשר להיות בלא תערובות היצר הרע בתוכו, לכך אין מברכין עליה. אמנם עדיין ממשיך הקב"ה בכל קידושין הארה מנקר עמוקה של סוד היחוד כנכון, וה"ז גורם שהדעת תהא כל כולה בבחי' טוב, ומכאן נפרדת האשה מן התאוות ואחיות החיצוניים, בבחי' רזא דאחד, וזהו סוד טבעת קידושין, ענין טוב עת, ואשר 'עת' רומז אל דעת כנ"ל, והיינו דעת פנימית שכולה טוב, ועי"ז נאסרת האשה אכולי עלמא כהקדש. וזהו ג"כ ענין לשון ברכת אירוסין, 'וציוונו על העריות, ואסר לנו את הארוסות, והתיר לנו את הנשואות לנו ע"י חופה וקידושין', דהחופה והקידושין של כלל ישראל עומדים לעומת היחוד דסט"א בין ס"מ אל לילי"ת שהיא נוק' דיליה, וצריך לבטל יחוד זה, ו'חופה קידושין' עה"כ בגימ' ס"מ ונוק' דיליה.

קידושין אדעתיה דמשה שהוא שלימות הדעת

ועבור המשכת דעת זו אמרו חז"ל (מנחות ג), דכל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש, וכן הוא לשון הקידושין, 'כדת משה וישראל', דלעת עתה אין הדעת בשלימות עד ביאת משיח, והחתן עצמו אין לו דעת כנכון שיוכלו קידושיו להיות בבחי' דעת טוב הנ"ל, ועבור כך בהכרח לו לסמוך אדעתא דרבנן, והיינו אדעתיה דמשה, דמשה רבינו לבדו הוא שהיתה לו שלימות הדעת, וכמו"כ מכונה משה רבינו בשם טוב, וכדכתיב בעת לידתו "ותרא אותו כי טוב הוא" (שמות ג, ג), וכן הוא לשון חז"ל (מנחות ג), יבא טוב ויקבל טוב מוטוב לטובים, והרי לן כי משה רבינו הוא בבחי' דעת טוב, ולכך יש לו שייכות אל המשכת היחוד דקדושה ואת דעת הקידושין ע"ד הנכון. ומהאי טעמא נמי באים כל קידושין ע"י מסדר קידושין, דהמסדר קידושין הוא בבחי' איתפשטותא דמשה שבכל דרא ודרא (מקו"ו קי), ועי"ז אפשר לו לקדש את האשה ע"ד הנכון, אדעתא דרבנן. ומאידך גיסא, מאחר שהעולם אינו כדאי לעת עתה לסבול בו את שלימות מעלת היחוד ע"ד דעתיה דמשה בפועל ממש, לכך הוצרך משה רבינו לפרוש מן האשה (שנא פו), ועל כך נמי כתיב "ומוצא אני מר ממות את האשה, אשר היא מצודים וחורמים, לבה אסורים ידיה, טוב לפני האלקים ימלט ממנה, וחוטא ילכד בה" (קסלם ז, טו), ואיתא בזוה"ק (מ"ג קס"א), "ותא פה עמוד עמדי" (דנריס ט,

ד'שופר' נוט ש"ו שבגימ' דבש, פ"ר הרומז אל פ"ר דינים, והשופר ממתיק את הפ"ר דינים, ועד"ז נחלק את מילוי תיבת שופר, דאותיות ש"ו במילואם [שי"ן ו"ו] בגימ' שבע, ואותיות פ"ר במילואם [פ"י רי"ש] בגימ' שש, ועל כך אמרו חז"ל (ר"ה טו), שופר אחד אמר רחמנא, דצריך לאחד את שתי בחי' אלו שבו כאחד, בבחי' יחוד שש ושבע. ובא זאת ע"י תקיעה שהוא נפיחה בכח, כח בגימ' יחוד, ויחד עם שופר במילואו הרי לן מנין אל"ף, והוא ענין הא' רבתי דאד"ם הנמשך ע"י התקיעה בכח בשופר. וכן נמי שני ימי ראש השנה הם ביום השישי והשביעי של מעשה בראשית, ותרומתו נחשבים כיומא אריכתא (עירובין נט; או"ח ט"א, א), בבחי' יחוד שש ושבע.

היחוד ושבעת ימי המשתה - אחדות כ"ח עתים

ויחוד' שבגימ' כ"ח מורה ג"כ על הכ"ח עתים שנמנו בקהלת (ג, א-ט), והם נחלקים ליי"ד עתים לטוב ויי"ד עתים למוטב, וביאר הגר"א זי"ע (יהל אור יש פר' שלם), דכ"ח עתים אלו היינו ז' ימות השבוע אשר כל יום נחלק לד' עתים, קודם חצות הלילה ולאחריו, וקודם חצות היום ולאחריו, ונמצא כי בכל יום ישנם ד' עתים, ובכל עת ישנם ו' שעות, וה"ז בבחי' יחוד ד' עם ו' הרומז ליחוד דכר ונוק' כנ"ל. ויחד כל כ"ח עתים אלו הינם קס"ח שעות, וכשנוסיף עוד שעה אחת לתוספת שבת, או שנוסיף מקצת השעה שהיא ככולה, הרי לן קס"ט שעות כמנין אחד פעמים אחד, ונמצא כי כ"ח עתים אלו היינו בחי' יחוד, והשעות שבהם הוא בחי' אח"ד, ומהאי טעמא נמי ישנם ז' ימי שבע ברכות בכל זיווג חתן וכלה, כנגד כ"ח עתים שבשבעה ימים, להביא אחדות ויחוד בינותם.

צורת טבעת כב' דלתי"ן, ענין נתינת טבעת על הי"ד

ופשמות כ"ח עתים אלו נחלקים ליי"ד שעות לטב ויי"ד שעות למוטב, אמנם ע"י הטבעת נהפכים כולם לטוב, דהנה נתבאר כי הטבעת הינה בצורת מ"ם סתומה, והאריז"ל כתב כי מ"ם סתומה מורכבת מצורת שני דלתי"ן, וצורת אות ד' הוא ב' ווי"ן עם י', וציוור ב' ווי"ן לבד נחשב בבחי' אות ד', והרי לן כי כל ד' הוא ציוור אותיות י"ד, וב' דלתי"ן היינו ב' פעמים י"ד, ונמצא כי הטבעת כוללת ב' בחי' של י"ד העתים, לעשותם כולם בבחי' טו"ב עת. ומהאי טעמא נמי נותנים את הטבעת על הי"ד, והוא בבחי' מה שאמרו חז"ל דקידשה בתמרה מקודשת, חיישינן שמא שוה פרוטה במדי, 'מדי' נוט' יד מ', וה"ז רמז אל הטבעת שהיא בצורת מ', ונותנים אותה על הי"ד, ובכך נהפכים כל העתים לטוב, בבחי' טוב עת אתון טבעת כנ"ל. וכן נמי צורת אות ד' שהוא ב' ווי"ן עם י' ה"ז בגימ' כ"ב, וב' דלתי"ן היינו ב' פעמים כ"ב שבגימ' ד"ם, וכשמאחדים את שניהם כאחד חל עליהם עוד אות א' להיותם בבחי' א'דם.

דברי תורה בסעודת שבע ברכות

ויריחו הוא ג"כ עיר התמרים (דברים לז, ג), בבחי' מה שישאל אין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים, ואשר זהו סוד טבעת קידושין כנ"ל. וכמו"כ בא כיבוש יריחו ע"י שהקיפוהו מתחילה ז' ימים (יהושע ו, גיד), כנגד כ"ח עתים הנ"ל שישנם בז' ימים, והקפות אלו באו יחד עם תקיעת שופר, ועל כך כתיב התם (פסוק ה'), "והיה במשך בקרן היובל, כשמעכם את קול השופר, יריעו כל העם תרועה גדולה, ונפלה חומת העיר תחתיה", וכאשר חומת יריחו הבאה מצד הסט"א נפלה תחתיה, אזי נחשב לעומת זאת כי בכך נתנו טבעת קידושין על ארץ ישראל מצד הקדושה, ועי"ז נתבטלה קלי' רחב שהיא קלי' זנות (מעניט ה'), דבדידה כתיב "בחומה היא יושבת" (שם ג, טו), וקלי' זו יונקת מבחי' עת שהוא היפך הטוב, אמנם אח"כ נסבה יהושע (מגילס יד:), דהוא העלה קלי' זו אל הקדושה. וכן נמי "ירחו" נוט' ירח ו', ו' היינו בחי' דכר, "ירח" היינו בחי' נוק', ו"ירחו" היינו שהחתן משפיע אל הנוק', וכן "ירחו" בגימ' דרך שהוא ענין קידושין (משלי ל, יט), וזהו ענין חומת יריחו מצד הקדושה.

ועב"פ נמצא כי טבעת קידושין הוא בבחי' רזא דאחד, ועי"ז נאסרת האשה אכולי עלמא כהקדש, יעזור השי"ת שנזכה לדעת זו דקדושה, ענין מקדש עמו ישראל ע"י חופה וקידושין, ונזכה לכל העניינים שיש להם שייכות אל דעת זו, בכלליות ובפרטיות, ונזכה לירושת ארץ ישראל כנכון, ואשר על ירושה זו נאמר "כ"ח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים" (מגילס ק"א, ו), ונתבאר כי כח בגימ' יחוד. יעזור השי"ת שזיווג זה אכן יהא כדת משה וישראל, ודעתיהו דרבנן יחול עליהו, ונזכה לשלימות כיבוש ארץ ישראל ע"י משיח צדקנו בב"א.

כנ), מהכא אתפרש מכל וכל מאתתיה, ואתדבק ואסתלק באתר אחרא דרכורא ולא בנוקבא, זכאה חולקא דמשה נביאה מהימנא דזכה לדרגין עלאין, מה דלא זכה בר נש אחרא לעלמין, על דא כתיב "טוב לפני האלקים ימלט ממנה", מאי "טוב", דא משה דכתיב "כי טוב הוא", ובגין דהוה טב סליק לדרגא אחרא עלאה.

קידושי כסף בבחי' כיבוש יריחו

ויסוד כל קידושי כסף הינם הארה ממדרגת הקידושין של משה רבינו, שהרי מקור קידושין אלו ילפינן קיחה קיחה משדה עפרון (קידושין ג), ואשר זהו הקנין הראשון שהיה לכלל ישראל בארץ ישראל, ועיקר קנין ארץ ישראל בא ע"י כיבוש יריחו שהיא מנעולה של ארץ ישראל (נמ"ר טו, טו), וכיבוש יריחו בא בשבת (ירושלמי מו"ק פ"ג ה"ד), ובטעם הדבר כתב הרמב"ם מביארדיטשוב זי"ע (קדושא לוי יש פרשת קמח), דהיינו כמבואר בכתבי האריז"ל (עיי' שער מאמרי חז"ל ברכות כח:; ספר הליקוטס נחשית א'), דהשכל שיש להרב בחול יש לתלמיד בשבת, ובשעת כיבוש יריחו היה ליהושע השכל שהיה למשה בחול, ונמצא כי כיבוש זה בא אדעתיה דמשה, ויהושע סמך בו אדעתיה דרבנן, ועי"ז כבש יהושע את ארץ ישראל, וזהו יסוד קידושי כסף שהם בבחי' קנין ארץ ישראל. אמנם מכיון שמה רבינו הוצרך לפרוש מן האשה, וזהו הוראה על כי לעת עתה אי אפשר להמשיך קדושת יחוד זה בפועל ממש בזה העולם, באופן גשמי, מהאי טעמא נמי היה אסור ליישב את יריחו, וכדכתיב "וישב יהושע בעת ההיא לאמר, ארור האיש לפני ה' אשר יקום ובנה את העיר הזאת את יריחו, בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה" (שם ו, טו), ומה שענשו הוא במיתת בניו, היינו נמי מכיון שהעובר על שבועה זו, והוא מיישב את יריחו, ה"ז מורה על כי בניו נמשכו מקלי' טמאה של זנות שעדיין לא נתבררה על מכונה כנכון.

שיעור בספר מסילת ישרים

מחזור ג'

שיעור ה' (ח"ב) - פרשת כי תבא תשע"ה

פרק א' - בביאור כלל חובת האדם בעולמו

השכינה וה' שוכן בתוכו. ועל ידי זה היפך את החושך של העולם הזה לאור.

העיקר מכל דיבורי המוסר – שיקלט נקודה אחת בתוך נפש האדם

והנה מענין זה יכולים לדבר דברים הרבה, ולצייר ולהסביר ענין זה באר היטב, אבל לא זהו התכלית והמכוון. ואף שבוודאי צריך לדבר וללמוד מענין זה, כי מקוים שאולי על ידי כל הדיבורים שידברו מענין זה ומסביב ענין זה – יחדור איזה נקודה אחת של אמת, וזה יקלט ויתפס בתוך לב ונפש האדם. ורק זה היה כל המכוון מכל הדיבורים.

ואמנם דבר טוב ונאה הוא שבחורים יושבים ושומעים דברי מוסר והשקפה. ובזמן הזה גם זה כשלעצמו הוא דבר חידוש, שיושבים בחורים ומקשיבים ברצינות לדברי מוסר, כי העולם היום הוא עולם הפוך ומטורף ממש, וכמעט שאין רצינות וכבוד ראש בעולם, וכבר נקבע זה להשקפת העולם עד שכבר אין יכולים להילחם נגדו, וכל הדברים המופרכים ודברי השטות והשגעונות נעשו לדברים רגילים מן המנין.

ולדוגמא, ראיתי לאחרונה כשבאתי לדבר בישיבה אחת, הנחשבת לישיבה טובה. ולפני שהתחלתי לדבר נעמד הראש ישיבה והכריז והזהיר ששום בחור לא יעמוד ממקומו באמצע הדרשה לצאת לחוץ, שזה מבבל את

התחלנו בביאור הענין של היסוד של עבודת ה', והוא ההכרה וההתבוננות לדעת מהו חובתו בעולמו. ויש בענין זה שני חלקים, א' עצם הדבר שהוא חי את חייו כשהם מושרשים ביסוד נאמן. והרי יש אנשים שמעבירים סתם את חייהם בלי שום יסוד, ועובר עליהם יום אחר יום בלי שום תכלית והתבוננות. ומעולם לא נכנסו כלל בכל פרשה זו של התבוננות בתכלית החיים, ובהכרה שיש תכלית מסויימת לכל החיים, ושצריך לייסד את החיים על תכלית זו, וכל חייהם הוא כמצוות אנשים מלומדה, ואין חושבים כלל על מה שהם עושים.

ב' ואחר שייסדו יסוד זה שיש תכלית לחיים, צריך לדעת מהו אכן תכלית החיים ומהו היסוד הגדול הזה. ואת זה ביאר במסילת ישרים כאן, שצריך להבין שכל כלליות כוונת התורה הוא 'ולדבקה בו' (דברים כא, ב), להיות דבוק בהקב"ה, ושתהיה לו הכרה ודביקות בבורא עולם, ולהפך על ידי זה את החושך של העולם הזה.

וכמובן שהאופן היחיד לקבל הכרה בהקב"ה הוא כאשר מקיימים את רצון ה'. וכל המצוות והמעשים טובים הם האורות של הקב"ה שהוריד אותם לעולם הזה, וכיוצא בזה כל המידות טובות הם מידות של הקב"ה, כמארז"ל (שבת קלג:): מה הוא חנון ורחום אף אתה היה חנון ורחום. ו'אדם' הוא מלשון 'אדמה לעליון' (ישעיה יד, יד), שהוא דומה להקב"ה והוא דוגמא דלעילא. וכדאיתא בזה"ק דקדושא בריך הוא לא שריא אלא כגוונא דיליה, שאין הקב"ה שורה רק על מי שהוא בדומה לו ונדבק בו. והאדם שהוא דומה להקב"ה ונתדבק בהקב"ה ממילא חל עליו השראת

מסילת ישרים - שיעור ה'

וחיים בעולם של בעלי הממון, שקבעו את תכלית חייהם לבנות בנין של עשירות, וזהו המקצוע שלהם ותכלית עניינם, ועל זה הם חיים.

הנה כמו כן יש מקצוע של עובדי ה'. והמקצוע של העובד ה' הוא עבודת ה'. והרי הוא עסוק כסדר להיות עובד ה'. וכאשר הוא רואה ושומע מאלו שהצליחו להיות עובד ה', כל אחד לפי בחינתו ומדריגתו, ומה גם מצדיקים גדולים לפי גודל מדריגתם, הרי זה מדבר אליו, כי הוא חי בעולם של עבודת ה', ואותה היא מבקש להיות עובד ה' גדול יותר וקרבת אלוקים גדולה יותר, והוא יודע שזה תכלית החיים האמיתית, ועל זה נבראו בעולם ואין תכלית אחרת, ועמד לדעת מהו חובתו בעולמו - מהו החוב והתפקיד שלו בעולם הזה.

חודש תשרי - ימי הנעורים של השנה

וכשם שבימי חיי האדם יש את ימי הנעורים וימי הבחורות שבהם יש עבודה מיוחדת על יסודי החיים כמו שנתבאר, הנה כמו כן במידה מסויימת הוא בסדר זמני השנה, שסידר הקב"ה שיהיה מציאות זמן של התחלת השנה - חודש תשרי, והם הם כימי הנעורים של האדם. והימים האלו מסוגלים לעבוד בהם את עבודת ימי הנעורים, העבודה שכל אדם צריך לעשות בימי נעוריו, לעבוד על יסודות העבודה. ואמנם הוא באופן אחר ובמהלך אחר מימי הנעורים, וכפי שסידר וקבע זאת הקב"ה בסדר זמני השנה. אבל התכלית היא אותה תכלית, ובתחילת השנה צריכים לפעול אותו דבר מה שימי הנעורים צריכים לפעול.

וימים אלו אשר תחילתם בראש השנה, ומסתיימים בשמיני עצרת ובשמחת תורה, צריכים לפעול שינוי גדול בנפש. והתכלית של כל ימים אלו, ומכל המעשה והנפעל הגדול שנעשה ונפעל בחודש תשרי, הוא שיחדור איזה נקודה שבנפש, לדעת בבירור מהו חובתו בעולמו.

ותחילת עבודת החודש הוא בראש השנה, שדרשו חז"ל (ויקרא רבה כא, ד) ה' אורי (תהלים כז, א) בראש השנה. שתכלית העבודה הוא להפך את החושך לאור. ואנו נמצאים בעולם של חושך, ולימות המשיח יתהפך החושך לאור. ולכל אדם יש את העולם מיוחד שלו, והרי הוא צריך לפעול בעולם הפרטי שלו שיהיה בו איזה דוגמא של ימות המשיח, ולהפכו מחשיך לנהורא. והעבודה בראש השנה הוא על ענין זה של ה' אורי. ולזה תוקעים בשופר שענינו הוא עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם (רמב"ם הלכות תשובה פ"ג ה"ד), וראש השנה מסוגל לדבר זה, להתעורר ולדעת את הדבר הראשון והעיקר הגדול שיש לו נשמה, וזהו הוא עיקר מהות חייו.

הדרשה. אבל באמצע הדרשה היו כחמשה וששה בחורים שיצאו בשאט נפש באמצע הדרשה בפני הראש ישיבה ובפני כל הקהל, ועבר הדבר כאילו לא היה וכאילו היה זה דבר שבלכתחילה. וכל אחד יכול לעשות מה שלבו חפץ, ואף אחד אינו רשאי לומר כלום, והוא רשאי לעשות את מעשיו בחוצפה ולעבור על מה שהכריז הראש ישיבה ברבים. והרי זה מדמות מצב הדור הזה, וכבר ארז"ל (סוטה מט:): שבעיקבתא דמשיחא חוצפא יסגי, ואין רצינות בעולם, ושוחקים ולועגים מכל דבר רציני. ובכן, עצם הדבר שיש בחורים שרק שומעים לדברי מוסר ברצינות קצת ובשימת הלב הוא גם כן חידוש.

אבל יש לדעת שלא זהו התכלית, אלא שיחדרו הדברים לתוך עצמיות ונפש האדם, ויתפוס ויקלוט במקום שצריך לתפוס. ואז כבר אין צריכים לדבר יותר מדי. וכל הדיבורים וההסברים הם הכל מסביב סביב, אבל העיקר הוא הקליטה, שיקלטו הדברים בנקודה הפנימית וישים הדברים אל לבו וחי בהם. ויקבע לעצמו מהו חובתו בעולמו. ויקבע בנפשו שיש לו חובה בעולם, ושליחות מסויימת שעבורה נשלח לעולם, ועבור זה הוא צריך לחיות, וחובתו בעולמו זו צריכה ללוות אותו בכל חייו.

העובד ה' חי בעולם של עבודת ה' והיא אומנותו בעולם הזה

וזה שנכנס בעולם של התבוננות והכרה בחובתו בעולמו, הרי הוא נמצא בעולם אחר לגמרי. וכאשר הוא קם בבוקר הרי הוא יודע מה שיש לפניו לעשות, ויודע הוא שיש לו עבודה רבה לעשות, ושיש הרבה שלימות שצריך לקנות. והאדם צריך לקנות שלימות בדברים הרבה, שלימות בתורה ובתפילה ובתיקון המידות, ובעבודה על עצמו שלא להיות איש חומרי וגשמי, שמירת הדיבור, קיום המצוות כנכון בכל פרטיהם ודקדוקיהם. וכיוצא בזה יש עולם שלם של עבודה. והוא חי בחשבון תמידי היכן הוא עומד, ומפקח על עצמו שהוא צריך להיות זריז וזהיר ונקי ופרוש וחסיד. וכאשר הוא שומע איך שצדיקים היו מתנהגים ואיך שהיו עובדים את ה', הרי הוא חושב ומתבונן אולי עוד אזכה אף אני לזה. כללו של דבר שהוא נכנס בעולם של עובדי ה' והוא חי באותו עולם.

ובדרך משל מהווה שבעולם שישנם עשירים ובעלי עסקים, שאומרים עליהם שהם נכנסו בעולם המסחר או במקצוע מסויים בעולם המסחר, ובזה הם עסוקים במשך כל היום. וכאשר הם שומעים מפלוני שהצליח בעסק זה או שעשה תחבולה מסויימת והצליח לו, הרי הם חושבים מיד אולי גם הם צריכים לעשות כן, והם עסוקים כסדר יומם ולילה בעצות ותחבולות איך להרוויח ממון יותר ולהצליח יותר ולהיות עשיר גדול יותר ויותר. והם מונחים

מסילת ישרים - שיעור ה'

שהם בימי הנעורים, שזהו עיקר עבודתם תמיד כמו שנתבאר. וביותר, בהתחלת השנה שהוא ימי הנעורים של השנה. וצריך לראות לצאת מימים אלו באיזה ברירות והארה שמהיום והלאה הרי הוא עובד ה' - אנא עבדא דקודשא בריך הוא, ובידיעה והכרה בהירה שתכלית בריאתו וחיייו הוא להיות עובד ה', וכל עבודתו וענינו יהיה על מגמת דבר זה להיות עובד ה'.

ואז הרי הוא נכנס בעולם אחר וחי מין חיים אחרים. וגם כאשר יתחתן יהיה זה באופן נעלה ומרומם יותר, ובכל ימי חייו יקויים בו בהתהלך תנחה אותך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך (משלי ו, כב), ובכל המצבים שעוברים על האדם במשך כל ימי חייו יחיה חיים של עובד ה', חיים של עשיית דירה להקב"ה בתחתונים. והוא מונח בתורה ובעבודה ובמצוות ובדביקות ומדריגות, והן הן הדברים שמדברים אליו, ואילו שאר דברים אינם מדברים אליו. ואינו מעוניין לא בכבוד ולא בממון ובכל שאר ההצלחות שבעולם הזה, והרי זה לא מעלה ולא מוריד אצלו, כי אין זה חובתו בעולמו, ויודע הוא בבירור שלא עבור דברים אלו בא לעולם הזה.

וזהו תוכן כוונת המסילת ישרים כאן להעמיד דברים אלו בבירור, 'לידע מהו חובתו בעולמו', שידע אדם בבירור שכל שאר הדברים זולת חובתו בעולמו הם דברי שטות והבל, ולא נבראו רק לשמש את העובד ה', ואיך יעשה את הטפל לתכלית. וכגון שכל ענין העשירות והכבוד נבראו כדי להשתמש בהם לעבודת ה', אבל ראיתי עולם הפוך, וכמאמר החכם מכל אדם (קהלת י, ז) ראיתי עבדים על סוסים ושרים הולכים כעבדים על הארץ. ועל כן נקרא העולם הזה בשם עולם התמורה, שהוא עולם הפוך, שהכל נהפך בו ועליונים למטה ותחתונים למעלה, שדברים שהיו צריכים להיות למטה הם למעלה והעבודה הוא ליישר את העולם ולדעת מהי התכלית שעבורה חיים בעולם, ולהכיר את האמת שחיים כדי להיות עובד ה'. ואף שיכולים להשתמש בכל שאר הדברים, כגון שיכולים להשתמש בממון לעבודת ה', אבל צריך להכיר את מטרת ותכלית החיים, שחיים עבור התכלית להיות עובד ה' - אנא עבדא דקודשא בריך הוא.

ולעתיד לבא יכירו וידעו במעלת מי שלקח עצמו להיות עובד ה', וכמאה"כ (מלאכי ג, יח) ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלקים לאשר לא עבדו, ואז יווכחו לראות במעלת העובד ה', שהוא עסוק כל ימיו מבוקר עד ערב לעשות רצון ה', ושהוא עבדא דקודשא בריך הוא, ועל ידי זה ישמח ה' במעשיו, בב"א.

והתקיעה בשופר הוא דוגמה לנפחת נשמת חיים, ובתקיעת שופר נתגלה ענין זה של ויפח באפיו נשמת חיים (בראשית ב, ז), והתקיעה בשופר מגלה את מעמקי הנשמה, ואז נתגלה החלק אלו-ה ממעל שבאדם. ואף אם אין האדם מרגיש זאת, אבל הנשמה מרגשת דבר זה. וענינו של ראש השנה ותקיעת שופר מסוגל לדבר זה שיתגלה ההתעוררות של עורו ישנים משנתכם, ושיתגלה שהוא נשמה ולא גוף. ובזה הוא ממליך את הקב"ה ומקבל את חובתו בעולמו. וראש השנה הוא יום של המלכת הקב"ה בעולם, והיינו שידע האדם חובתו בעולמו, וחובתו בעולמו הוא שהוא נשמה שירדה לעולם הזה ויש עליו חוב ותפקיד בעולם.

ועל דרך זה הוא סדר שאר הימים הנעלים שבחודש תשרי, ואחר כך בא יום הכיפורים שהוא מדריגת הכהן גדול וקודש הקדשים, שאז ניכר ונתגלה המהות הנעלה של האדם והצדיק שהוא זך ונקי מעבירות, והאדם שכבר קיבל על עצמו עול מלכות שמים ועבד על עצמו בעשרת ימי תשובה, ואז הוא בא למדריגה שהוא עובד ה' כנכון. והכהן גדול היה דוגמא לדבר זה. וכל צדיק ועובד ה' הוא בבחינת כהן גדול.

וכל זה הוא עבודת היראה, ואחר כך באים ימי הסוכות שהוא עבודת האהבה והשמחה, ואז הוא עבודת קניית המדריגות. עד שבאים ליום שמיני עצרת ושמחת תורה, שאז הוא בחי' ישמח ה' במעשיו (תהלים קד, לא), והוא כדוגמא לימות המשיח, שאז באים למדריגה הנכונה והאמיתית.

ולא נבאר עתה בפרטיות כל המהלך של חודש תשרי. אבל הכל הוא מדריגה אחר מדריגה, כדרך האדם שעולה ונתעלה מדריגה אחר מדריגה. וכל אותם זמנים ומועדים הם הארות ואורות והתעוררות שהקב"ה משפיע לעולם. והכל סובב סביב נקודת התכלית לדעת חובתו בעולמו, שהאדם נברא להגיע למדריגת שמיני עצרת שהוא תכלית המדריגות, ובנפש היינו הצדיק שהגיע אל התכלית הנכונה והמדריגה הנכונה, והוא דבוק בהקב"ה בכל רגע בדביקות אמיתית, והוא משמח את המקום והקב"ה שמח אתו, ועליו נאמר ישמח ישראל בעושיו (תהלים קמט, ב) ולעומת זה ישמח ה' במעשיו.

אנא עבדא דקודשא בריך הוא

וכאשר קרב ובא חודש תשרי, הנה אף שבוודאי צריכים לעסוק בכל העבודות הפרטיות של ימים טובים ובעניניהם, אבל צריך לזכור את התכלית המכוון, שצריכים לצאת מכל זה באיזה קנין יסודי בהכרת חובתו בעולמו. ובפרט אלו

פנינים על פרשת השבוע

פרשת בא

הענינים, ושר של מצרים היה שמו רהב, וארצה הוא אומיות א' רהב, והיינו שהאלף שהוא אלופו של עולם היה מאיר אל תוך שר של מצרים, וזה היה מסמא את ענינו, וע"כ לא היה יכול להשיג על ארץ מצרים.

ולבן אמר פרעה אח"כ למשה ואהרן והעמיתו לה' אלוקים ויסר מעלי רק את המות הזה, שפרעה הרגיש אז ממש טעם מיתה, והיה זה קשה אללו מכל המכות שהיו קודם לכן, שהרי כל היניקה והחיות שלו הלא הוא מקבל ע"י ההשגחה של השר שלו, וכשהשר שלו אינו משגיח על הארץ הרי אין לו שום חיות, ולכן הרגיש אז טעם מיתה ממש.

ד) א"י צאופן אחר הטעם שמכת ארצה החליש כח השגחה השר של מצרים, משום דכתיב (משלי ל. כו) מלך אין לארצה וגו', שהארצה אין להם מלך, וממילא מובן שגם השר שלהם צשמים יש לו השגחה חלושה עליהם, כי השר שלמעלה צריכה להתלבש בהמלך דלמטה, וכאשר אין מלך למטה, לא יוכל השר להמשיך תוקף הנהגתו למטה.

ולבן כאשר נמשך מכת ארצה לתוך מצרים, המשיכו לשם הנהגה של מלך אין לארצה, שגם למצרים לא יהיה תוקף הנהגה של מלך, וממילא נחלש גם השר שלהם צשמים וכנ"ל, וזהו וכסה את עין הארץ שהוא השר שלהם כנזכר, ולכן אמר פרעה ויסר מעלי רק את המות הזה, כי הרגיש טעם מיתה, מחמת שצטלה ממנו תוף כח שליטת מלכותו.

וע"כ מצינו צמכת ארצה ויאמר עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את האנשים וגו', שהעצדים אמרו דעות אל המלך, ופרעה ציית להעצדים, וכדכתיב ויושע את משה ואת אהרן ויאמר אליהם לכו עזדו את ה' אלוקים וגו', שמכיון דמלך אין לארצה, ע"כ יש להעצדים דעה על המלך.

ה) בפסוק ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר לך אל תוסף ראות פני כי ביום ראותך פני תמות. הנה סדר המכות היו מתחל לעילא, שמכת דם היה ממדת המלכות, ונפרדע ממדת היסוד וכו', וארצה היה ממדת צינה, וחושך ממדת חכמה, ומכת צבורות ממדת כתר. ולכן היות

א) בפסוק ויושב את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר אליהם לכו עבדו את הו' אלוקיכם מי ומי החולבים, ויאמר משה בנערינו ובוקנינו נלך בבנינו ובבנותינו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג ה' לנו. יל"פ הכונה מה שהוסיף משרע"ה כי חג ה' לנו, שהרגיש משרע"ה כי פרעה יטעון שרק הגדולים צריכין לילך, כי עצודת השי"ת שייך רק להגדולים שהם צעלי דעת, כי עצודת השי"ת צריך להיות צדעת, ואינו שייך להקטנים שאין להם דעת, וכמו שאכן אמר להם פרעה שאין דרך הטף לזכות, וכמש"כ רשיו"ל להלן עה"פ כי אותה אחס מצקשים, וע"ז השיב משרע"ה לפרעה כי חג ה' לנו, שאנו הולכים לעשות כאן יו"ט, וציו"ט אמרה תורה יראה כל זכורך ודרשין מיינה לרבות הקטנים (חגיגה דף ד' ע"א) ואף שאמרינן שם דאינו אלא אסמכתא צעלמא, מכל מקום מצואר מזה דצכאן רימזה תורה דכל מצות חינוך של הקטנים, וא"כ מצד יו"ט ידעין שגם הקטנים שייכים לעצודת השי"ת.

ב) בפסוק ויאמר אליהם יהי בן ה' עמכם כאשר אשלח אתכם ואת שפכם וגו'. הנה מה שפרעה התנגד צעיקר לטף י"ל, כי טף הוא מלשון דיבור, וכמש"כ רש"י להלן צפרשה צפסוק ולטטפת צין עיניך עיי"ש, וידוע כי גלות מצרים היה גלות הדיבור, שהדיבור היה בגלות אלל פרעה צמצרים, ועל כן לא רצה ליתן להטף שהוא הדיבור לצאת ממנו.

ג) ובס"ה את עין הארץ ולא יוכל לראות את הארץ וגו'. ופירש"י ולא יוכל הרואה לראות את הארץ ולשון קצרה דבר. וצאגרא דכלה פירש, שעין הארץ הכונה להשר שיש להמדינה למעלה צשמים, שהשר הוא עין הארץ, שהשי"ת מסר אליו שישגיח על הארץ, ומכת ארצה כסה את עין הארץ שלא יוכל השר להסתכל ולהשיגח על הארץ, וזהו פי' הפסוק וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראות את הארץ, והיינו שזה העין הארץ לא יוכל לראות את הארץ, עכדה"ק.

ומה שדייקא מכה זו כסה את עין הארץ, י"ל שזהו מחמת שכשם גילוי של אור גדול הרי זה מחשיך ומסמא את

פנינים - פרשת בא

ועל כן צעוד שפרעה היה עדיין מדבר עם משה על אודות מכת חושך, שצפוטות היה עדיין משמשת אז מכת חושך, נאמר לו על מכת צבורות.

ו) ליל שימורים הוא להו"ה להוציאם מארץ מצרים וגו', להוציאם הוא אותיות צו אלקים, ואין צו אלא עבודה זרה (סנהדרין נ"ו.), וע"ז יונק מאחוריים של שם אלקים שהו"ע אלקים אחרים בנודע (ע"ס שער מ"ז פ"ה), וביציאת מצרים נתבטל הע"ז, ונתבטל יניקתם משם אלקים, וזהו להוציאם מארץ מצרים, היינו לבטל האחיזה של צו אלקים.

כי חו"צ הם תרין ריעין דלא מתפרשין, ע"כ היו ארצה וחושך סמוכין זה לזה בלי התראה ציניהם. וחכמה וצינה הם אור וחושך, וצפוטות חכמה הוא אור (כדכתיב חכמת אדם תאיר פניו) וחושך הוא צינה, שהוא הנמנוס והגזורה, מ"מ כיון שצריכין לכלול מדת לילה ביום ומדת יום בלילה, על כן היה ציניהם ענין של אור וחושך, כי ארצה צגי' אור"ה, וכתי' ציה "ותמשך" הארץ, וצמכת חושך כתי' ציה ולכל בני ישראל היה אור צמוצותם.

וברת עם חכמה הרי הם מממש צמד, שהוא הקולו של יו"ד שהוא מממש אות אחת עם היו"ד שהוא חכמה,

פרנס החודש:

- חודש שבט -

נדבת ידידינו האברך החסיד המפואר
הר"ר עקיבא שענבערגער הי"ו

תומך החודש:

- חודש שבט -

נדבת ידידינו האברך החסיד המפואר
הר"ר ישראל ד"ץ הי"ו

לרגל שמחת הולדת הבת הבכורה במז"ט

יה"ר שיוכה לגדלו לתורה וחופה ולמעש"ט, ולרוות ממנה נחת
לרוב, מתוך הרחבת הדעת ורוב כל.

עמודי המכון:

לע"נ האשה היקרה והחשובה
מרת אלטע ח' שרה בת ר' פנחס ע"ה
נפ' ח' אדר תשל"ט לפ"ק
ולע"נ בנה היקר והאהוב
הב' יעקב מנחם ע"ה בן ר' יחזקאל ישעי' נ"י
נפ' כ"ב אדר א' תש"ס לפ"ק

תומך השנה:

לע"נ הר"ר שמואל קלמן ב"ר יעקב דוד ע"ה
נלב"ע ביום שמח"ת שנת תשס"ה לפ"ק

מודעה והזמנה

הננו בזה להזמין את כל ידידינו ואנ"ש באי בית מדרשינו
ושומעי לקחו של רבינו שליט"א

בעירינו לייקוואד

לבא ולקחת חבל

בשמחת השבע ברכות

שאנו עורכים לרגל השמחה במעונו של

מרן רבינו שליט"א

בנישאי נכדו החתן כמר יהושע ני"ו

בן מורינו הגאון המפואר

כש"ת רבי שמואל יהודה זילבער שליט"א

שיתקיים ביום ג' הבעל"ט 7 Feb

באולם אנשי ספרד

(Rabbi Blech's Shull) 1250 Madison Ave.

בשעה 8:00

המחכים לקבל פניכם בשמחה

הגבאים

סדר השיעורים

✦ פרשת בשלח ✦

השיעור חזרת ס"ג ביום א' לא יתקיים בשבוע זו

שיעור הקבוע ליל ה' לא יתקיים
שיעור ליל ו' בספר מסילת ישרים יתקיים כרגיל

קהל תולדות יהודה דתלמידי סטוטשין
ע"ש כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל

ישמח לב מבקשי השם

בשמחה רבה הננו לבשר טוב לכלל שוחרי תורה וחסידות
על בואו לברכה של

כ"ק מרן רבינו שליט"א

לשבות בעירנו מאנסי יצ"ו

על שב"ק פר' בא הבעל"ט

לרגל שמחת שבת שבע ברכות אצל נכדו למז"ט

תפילות ועריכת השולחן יתקיימו

באולם בנות ישראל

229 Maple Ave.

סדר השבת

זמן הדה"נ..... 5:01

טועמי' משעה..... 4:00

מנחה וקב"ש..... 5:30

עריכת השולחן..... 10:30

שחרית אצל השבע ברכות

20 Ashel Ln.

מנחה ושל"ס..... 5:30

ליל שב"ק יסעוד רבינו שליט"א עם האורחים

בחדר האוכל שע"י בבנין הנ"ל

סעודת יום שב"ק להאורחים יתקיים בחדר האוכל הנ"ל

- סדר הבאסעס - לשב"ק פרשת בא -

באסעס יסעו עשב"ק בשעה 1:00

54th St. Cor. 14th Ave

מוצאי שב"ק בשעה 9:30

מאולם הנ"ל

קרן הבנין החדש

שע"י קהל תולדות יהודה דחסידי סטוטשין

סימן טוב ומזל טוב

ברכת מזל טוב נאמנה, נביע בזאת קדם
ידידנו הנכבד המהולל בתשבחות, איש
חי ורב פעלים לתורה ולתעודה, מקים
עולה של תורה, רחים ומוקיר רבנו,
תמכין דאורייתא שלשלת היוחסין,
מוזיל זהב מהונו בלב ונפש חפיצה ביד
רחבה וברוח נדיבה למען קרן הבנין של
בית מדרשינו החדש לתורה ולתפלה,
ה"ה

הרבני הנגיד החסיד המפואר

מוה"ר חיים שווייד שליט"א

לרגל הולדת נכדו במז"ט

טנא מלא הברכות נגיש בהדר ותפארה, קדם
מכובדנו הדגול מרבבה, רם המעלה, לו יאתה כל
תהילה ושבחה, מופלג בדעת זקנים שקנו חכמה,
מקים עולה של תורה, ועושה חסד כהלכה, אשרי
שלו ככה, העומד לימינו בכל עת ועונה, וליבו ער
בלב ונפש חפיצה, ובפרט למען קרן הבנין החדש
לתורה ולתפלה, ה"ה

הנגיד הרבני החסיד המפואר

מוה"ר יהודה לייבוש שארף שליט"א

לרגל הולדת בן אצל נינו למז"ט

ולברא כרעא דאבוה ידידינו עוז

הרבני הנגיד החסיד המפואר

מוה"ר שמואל זאנוויל שארף שליט"א

לרגל הולדת נינו למז"ט

אצל נינו/נכדו/חתנו האברך החסיד המופלג והמפואר בנש"ק

הרב דוד משה שארף שליט"א

בן ידידינו עוז הרב החסיד המפואר איש חי ורב פעלים לתורה ולתעודה, עומד
לימינינו בכל עת ועונה בעצה ובתבונה, ה"ה

מוה"ר ישראל שלמה חיים שארף שליט"א

במזלא טבא וגדיא יאה ובשעה טובה ומוצלחת

וזאת היא לכם הברכה, מאת אלוקי המערכה, שתזכו לרוב נחת דקדושה, ולגדלו
ולחנכו לתפארה, על אדני התורה המסורה, ובדרך ישראל סבא, מתוך רוב אונים
לעוצמה, ועמלכם ישא פרי ותנובה, וברכת שמים מעל תשרה עליכם ללא מידה
ומשורה, מתוך שלווה ומנוחה נכונה, עדי נזכה לגאולה קרובה במהרה אכ"ר

וועד קרן הבנין

שפתינו אז תרננה

קול צהלה ורנה

ב"ה

קול תולדות יהודה דתלמיד סטיטשיין
ע"ש כ"ק אדמו"ר זצוק"ל ז"ע

ברגשי גיל וחדוה ובהדרת כבוד
מתכבדים אנו בזה להזמין
את כל אנשי שלומינו היקרים והנכבדים,
הם וב"ב וכל משפחתם
לבוא ולקחת חבל

בשמחת השבע ברכות

הנערך לרגל שמחת הנשואין של נכד

ב"ק מרן רבינו שליט"א

בנישואי נכדו החתן **יהושע נרו יאיר**
בן הרב הגאון המפואר מורה צדק לעדתנו
מורינו הרב **שמואל יהודה זילבער שליט"א**
דומ"ץ ק"ק אמונת ישראל

עב"ג הכלה החשובה תח"י בת
הרב הגאון המפואר שולשלת היוחסין
רבי **יעקב יוסף מאיער שליט"א**
ראש ישיבת בית בנימין סטעמפארד

שיתקיים ברצו"ה בתוף ומחול

יום א' פרשת בשלח הבעל"ט 5 Feb

באולם אנשי ספרד 45th St Cor 14th Ave.

בשעה 8:00

נא לבא בזמן

בכבוד הראוי,
הנהלת הקהלה

קול ששון

קול התור

קול שמחה

קול ששון